

Baltijos šalys - aktyvios taikos partnerės

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (LR) — „Išnykus buvusiam Varšuvos paktui priklausiusių šalių ir NATO priešprieša, ir tai — svarbiausias įvykis per pastaruosius 40 metų“, pasakė JAV gynybos sekretorius William Perry. Jis kalbėjo spaudos konferencijoje Fort Polk JAV karinėje bazėje Louisiana valstijoje, pradedant NATO ir jos partnerių bendras karines pratybas „Cooperative Nugget-95“. Kaip praneša „Lietuvos rytui“ specialii korespondentė Violeta Gaizauskaitė iš Fort Polk, W. Perry nuomone, šios pratybos padės stiprinti buvusių priešinių, tapusių taikos palaikymo partneriais, bendradarbiavimą.

JAV gynybos sekretorius sakė, kad pagal „Partnerystės taikos labui“ programą pratybose dalyvaujančios šalys turėtų perimti svarbiausias Šiaurės Atlanto Sąjungos vertybes — gebėjimą spręsti problemas politinio dialogo būdu, ir svarbą to, kad karines pajėgas kontroliuotų civiliai. Aktyviomis taikos partnerėmis jis vadino Baltijos šalis, paminėjo, kad jos kuria Baltijos taikos palaikymo batalioną.

I klausimą, kodėl šiose pratybose nedalyvauja Rusija, W. Perry atsakė, kad šioms pratyboms buvo pradėta rengtis dar tada, kai Rusija nebuvo pasirašiusi su NATO individualios

„Partnerystės taikos labui“ programos. Tačiau jis pabrėžė, kad Rusijos kariai kviečiami į kitas dar šiais metais vyksiančias taikos partnerių pratybas.

Spaudos konferencijoje dalyvavęs Didžiosios Britanijos lauko kariuomenės maršalas, NATO karinio komiteto pirmininkas Sir Richard Vincent sakė, kad kiekviena šalis pati sprendžia, kaip dalyvauti „Partnerystės taikos labui“ programoje. Anot JAV gynybos sekretoriaus, ši programa automatiškai negarantuoja, kad jos dalyvės taps NATO narėmis. Tačiau ji, W. Perry nuomone, yra svarbi visos Europos saugumo architektūros dalis. Jis palygino taikos partnerių programą su pokario metais realizuotu Marshall planu.

Pasiteiravus, ar „Partnerystės taikos labui“ programa netaps našta JAV mokesčių mokėtojams, W. Perry atsakė: „Kol pasaulyje egzistuoja regioninių konfliktų plėtimo pavojus, mes turime paremti taikos palaikymo pastangas“. Anot jo, tai ne vien JAV, bet ir visų sąjungininkų uždavinys. W. Perry išreiškė viltį, jog bus surastas politinis sprendimas ir krizei Balkanuose sureguliuoti.

Beje, taikos palaikymo pratyboms „Cooperative Nugget-95“ skirta 9.6 milijonai dolerių. Iš jų 6.1 milijonas skirta šalių, kurios nėra NATO narės, dalyvavimui jose finansuoti. Iš viso šių metų NATO Partnerystės pogramoje — 20 pratybų.

Visų pratybose dalyvaujančių šalių kariškiai kalbėdamiesi su žurnalistais pabrėžia pirmųjų JAV vykstančių NATO ir partnerių pratybų svarbą.

Per JAV ABC televizijos tinklą transliuotame reportaže iš pratybų atidarymo, Rumunijos gynybos ministerijos atstovas majoras Geroge Hihazcea sakė, kad NATO parama jo šaliai ir narystė šioje NATO programoje — tai gyvybės ir mirties klausimas. Rumunijos generalinio štabo viršininkas generolas pulkininkas Dumitru Cioflina „Lietuvos rytui“ sakė, kad individualioje Rumunijos dalyvavimo PFP programoje numatytos aštuonios pratybos, iš jų šešios — užsienyje. Rugsėjo mėnesį Rumunijoje rinksis dešimtys valstybių kariai. Jis džiaugėsi galimybe pirmą kartą užmegzti tiesioginį kontaktą su Lietuvos kariuomenės vadu generolu Jonu Andriškevičiumi. D. Cioflina sakė, kad jie tarėsi dėl bendradarbiavimo sutarties pasirašymo galimybių.

Lietuvos, Rumunijos, Uzbekijos kariuomenių vadovybės atstovai pirmą kartą susitiko šių pratybų metu.

Institucija Mažosios Lietuvos reikalams

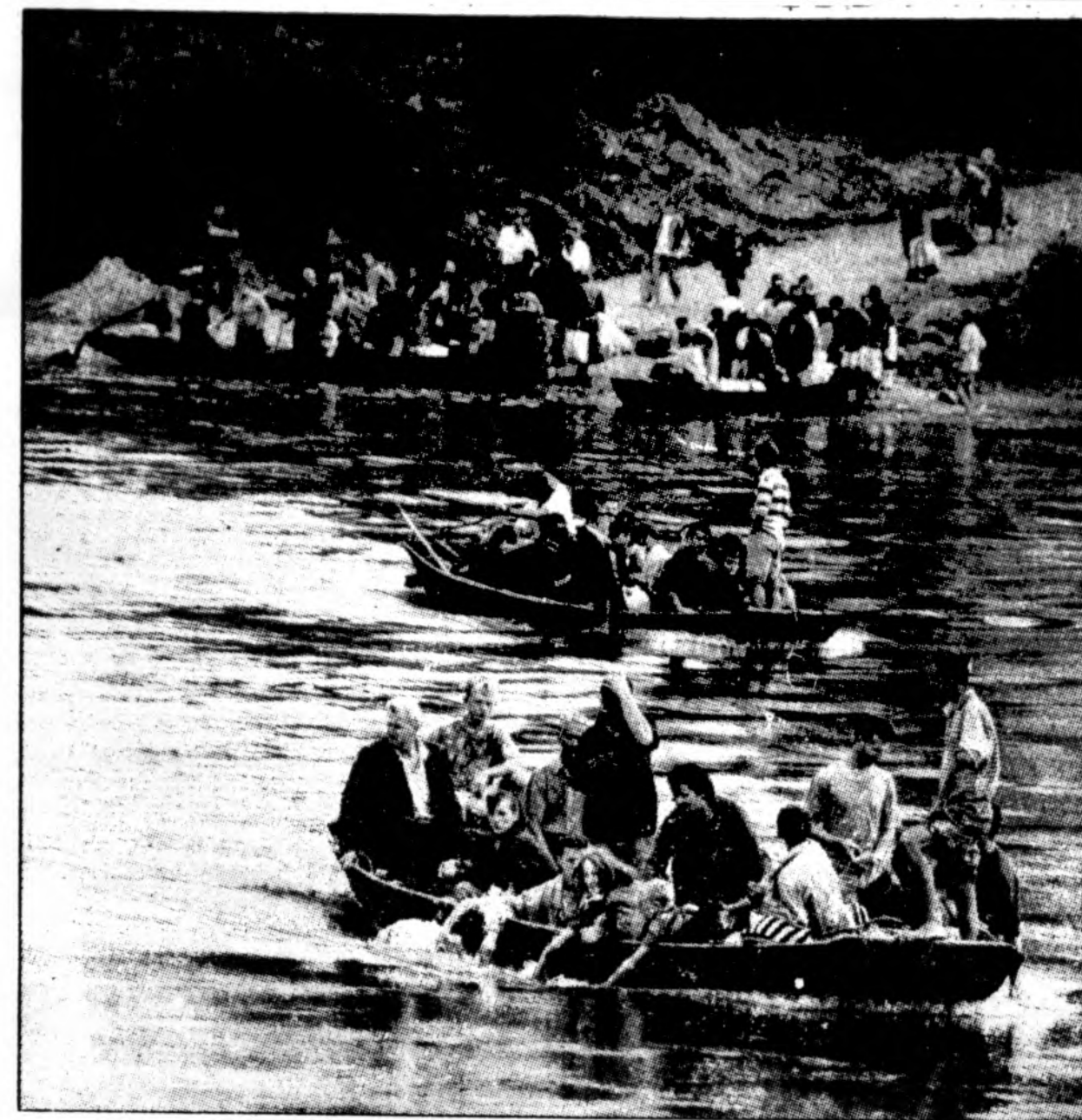
Vilnius, rugpjūčio 8 d. (Elta) — Mažosios Lietuvos Reikalų Taryba (MLRT) — bene vienintelė institucija, nuosekliai nagrinėjanti ir kelianti Mažosios Lietuvos problemas. Ši visuomeninė organizacija įkurta 1989 m. gruodžio mėnesį.

Pasak jos vadovo kraštotyrininko Vytauto Šilo, MLRT domisi Karaliaučiaus krašto ateitimi ir Klaipėdos krašto etninio savitumo, rūpinasi istorijos, kultūros ir visuomenės veikėjų atminties įamžinimu.

Tarybos rūpesčiu 1991 m. Vil-

niuje pakarotinai rusų kalba buvo išleistas mokslininko P. Kušnerio darbas apie lietuvišką etninę Karaliaučiaus krašto praeitį. MLRT yra sudariusi sprendimų etnoido ir kultūrinio palikimo problemų sąrašą, teikia siūlymus Lietuvos vyriausybei, Kultūros, Užsienio reikalų ministerijoms, Seimo komisijoms, Lietuvos Katalikų bažnyčiai.

1991 metais MLRT paskelbė pareiškimą „Dėl Mažosios Lietuvos problemų sprendimo remiantis istorine tiesa“, 1992

Bosnijos serbams žengiant į šiaurę, prie Davor miestelio kroatiai ir musulmonai laiveliais keliausi per Sava upę į Kroatiją, bėgdami nuo serbų. Išdrąsinę po pirmųjų laimėjimų prieš serbus, kroatiai tvirtina savo pozicijas Adrijos pajūrio miesto Dubrovniko ir eina pirmyn į vakarus nuo jo, į dabar serbų užkariautą teritoriją. Be to, šiaurinėje Bosnijoje jie taip pat žengia į rytus, jau sėkmingai užėmę Drvar miestelį. Nors JAV nori, kad sprendimai būtų daromi prie derybų stalo, kroatiai ir serbai eina spręsti teritorijos klausimus karo lauke.

Mokytojų organizacija A.P.P.L.E. peržvelgė penkerių metų pasiekimus

Vilnius, rugpjūčio 8 d. (LR) — Anykščiūose rugpjūčio 6 d. prasidėjo keturias dienas trukiantis Amerikos Mokytojų Profesinės Pagalbos Lietuvos Švietimui (A.P.P.L.E.) organizacijos konferencija „A.P.P.L.E.: vakar, šiandien ir rytoj“. Joje vertinama organizacijos penkerių metų veikla Lietuvoje, svarstoma A.P.P.L.E. ateitis, rašo Tautvydas Kontrimavičius „Lietuvos rytui“.

Pirmosiomis konferencijos dienomis poilsio namuose „Šilelis“ paskaitas skaitė A.P.P.L.E. generalinė direktorė Vaiva Vėbraitė, Darius Kuolys, Dainius Pūras ir kiti lektoriai. Praktiniame užsiėmime buvo svarstomos kompiuterių naudojimo mokyklose perspektyvos. „Lietuvos mokytojai išmoko šypsotis, jie labiau pasitiki savimi ir save gerbia, jie stiprėja kaip asmenybės“, sakė „Lietuvos rytui“ Spartarburga universiteto (South Carolina) kalbotyros profesorė Tamara Valentine, trečią vasarą atvykstanti į Lietuvą. Jos nuomone, tai didžiausia amerikiečių savanorių įtaka Lietuvos švietimo raidai.

Mokytojus, dalyvaujančius A.P.P.L.E. kursuose, pastaraisiais metais labiausiai dominusi psichologija bei vadybos problemos, nuolat aktuali anglų kalbos mokymosi metodika bei

m. — „Dėl Kaliningrado srities militarizavimo pavojus“ ir „Dėl lietuvių tautos interesų Karaliaučiaus krašte“. Šiomet, rugpjūčio 3 d., MLRT sėkmingai surengė pokalbį prie apskrities stalo „Potsdamas ir Lietuva“. Dabar Mažosios Lietuvos Reikalų Taryba kaupia medžiagą dokumentiniam rinkiniui apie XIII-XX amžiaus Mažąją Lietuvą.

gimtosios kalbos dėstymo galimybes. A.P.P.L.E. tik pradeda siūlyti Lietuvos mokykloms skirtingo intelekto ir fizinės galios vaikų integracijos principus ir galimybes — tai artimiausių metų darbo kryptis. Clevelando integruotos mokyklos mokytoja Irena Giedraitienė, ketvirtą vasarą dirbanti su Lietuvos mokytojais, sakė, kad A.P.P.L.E. kursai skatina mokytojus atidžiau išvengti kiekvieno mokinio individualybės. Tai gali išgelbėti bent 10% Lietuvos vaikų, kurie laikomi „nenorinčiais mokyti“.

A.P.P.L.E. konferencijoje Anykščiūose pasiūlyta naujas terminas Lietuvos pedagogikai — „neigalintis mokyti vaikas“. Lietuvoje padirbėję Amerikos pedagogai pastebėjo, kad tai viena opiausių pokomunistinių mokyklų problemų: aukšto intelekto vaikai, kurių nesudomina mokymo būdas, lieka nustumti.

„Į A.P.P.L.E. kursų mokytojai noriai važiuoja atostogų saskaita, nors žino, kad nei jų kvalifikacija, nei alga nepadidės“, sakė „Lietuvos rytui“ Anykščių meras pedagogas Saulius Nefas. Jis pabrėžė, kad savivaldybė rėmė ir remia A.P.P.L.E. iniciatyvas, nes šios srities išlaidos rajono gyventojų bendruomenei duodančios daugiausia naudos.

Konferencijos dalyviai teigė, kad A.P.P.L.E. mato Lietuvoje veiklos sritis ir neketina jų atsiskaidyti.

Pasak I. Giedraitienės, kitų tautų pedagogai Jungtinėse Amerikos Valstijose pripažįsta, kad A.P.P.L.E. yra unikalus reiškinys. Panašių siekių turintys kitų Rytų Europos šalių švietimo darbuotojai tokių organizacijų dar neįstengė sukurti.

Baudžiamoji byla „Kauno Holdingo“ bendrovei

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (LR) — Kauno Vyriausiojo policijos komisariato Ekonominių nusikaltimų tarnyba rugpjūčio 10 d. iškelė baudžiamąją bylą „Kauno Holdingo“ bendrovei, nes jis negrąžina pinigų indėlininkams, rašo Diana Labokaitė „Lietuvos rytui“.

Akinė bendrovė „Kauno Holdingo“ investavimo kompanija egzistuoja jau ketveri metai. Apytiksliais duomenimis, savo indėlius jau yra patikėję apie 30,000 piliečių bei 10 jmonių, kurių pretenzijos sudaro apie 30% visų finansinių reikalavimų Holdingo kompanijai. Ir pagal indėlininkų skaičių, ir pagal surinktas sumas Kauno Holdingo kompanija pralenkia „Sekunde“ ir A. Stašaičio kredito įmones kartu sudėjus. Spaudoje jau buvo skelbta, kad Kauno Holdingo bendrovė indėlinin-

Lietuvoje norima gaminti minų sprogdiklius

Vilnius, rugpjūčio 16 d. (Elta) — Lietuvos įmonė „Vytiš“, gaminanti mokomąsias rankines granatas, ir Danijos ginklų gamybos firma „Nea-Lindberg“ pasirašė susitarimą dėl prieš-tankinių minų sprogdiklių gamybos. Danai parengė investicijų projektą, pagal kurį už 4 milijonus dolerių Kaune turėtų būti pastatyta gamykla, per metus pagaminant 15,000 minų sprogdiklių. Tačiau šiam projektui įgyvendinti danai pareikalavo Lietuvos vyriausybės garantijų.

Pasak „Vyčio“ direktoriaus Romo Grigaičio, gamykloje dirbtų apie 60 žmonių. Iš joje pagamintų sprogdiklių 70% būtų parduodama Danijos firmai, kuri gamina prieštankines minas, atitinkančias NATO standartus.

Kuriamos dvi institucijos eksportui remti

Vilnius, rugpjūčio 9 d. (LA) — „Dvi naujos institucijos — Lietuvos eksporto skatinimo agentūra ir Eksporto rėmimo fondas — bus įkurtos dar šį rudenį“, patvirtino Pramonės ir prekybos ministerijos Pramonės strategijos ir programų departamento direktorius Česlovas Purlys.

Kaip rašo „Lietuvos aidas“, Eksporto skatinimo agentūra, kuriai patalpos jau paskirtos Pramonės ir prekybos ministerijoje, steigis kelios organizacijos — Pramonininkų Konfederacija, Verslininkų Asociacija, Prekybos ir Pramonės Rūmų Asociacija, tačiau jos kontrolinį akcijų paketą valdys Pramonės ir prekybos ministerija.

Pasak Purlio, šios agentūros steigimas gerokai pavėluotas, nes vyriausybė tokią instituciją numatė steigti šių metų sausio mėnesio nutarimu. Tam buvo planuota skirti apie 2-3 milijonus litų, be to dar ir Eksporto rėmimo fondui — 10 milijonų litų. Dėl finansinių sunkumų darbas įstrigo. Iš šiems metams Eksporto rėmimo fondui skirti milijono ketvirtadalis lėšų jau gauta, tad dabar dėl eksporto institucijų tariamasi su PHARE programos ekspertais, taip pat atnaujinamos derybos su komerciniais bankais.

Departamento direktoriaus nuomone, numatyti 10 milijonai litų Eksporto rėmimo fondui — labai maži pinigai. Užsienyje panašios organizacijos disponuoja šimtais milijonų dolerių. Anot jo, šis fondas be biudžeto turėtų paieškoti papildomų finansų šaltinių iš komercinių bankų, be to, ateityje formuoti kapitalą iš eksportuojamos produkcijos.

Česlovas Purlys sakė, kad pagrindiniai Eksporto skatinimo agentūros tikslai — rūpintis eksporto strategija, tirti užsienio rinką, rinkti informaciją apie šalies eksportuotojus ir parduodamas prekes, įgyvendinti nacionalinę prekių kokybės programą, steigti prekybos agentūras užsienyje. Eksporto rėmimo fondas turėtų užtikrinti šių tikslų finansavimą ir kontroliuoti, kad lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį. Be eksporto kreditų, ateityje bus formuojamas ir eksporto draudimo fondas. Iš jo lėšų bus draudžiamos prekės, išvežamos iš rizikingos rinkos šalys.

Eksporto skatinimo agentūroje iš pradžių turėtų dirbti bent 10-15 žmonių, o pirmasis jos filialas užsienyje turėtų būti atidarytas Europos Sąjungos būstinės centre — Briuselyje.

Rugpjūčio 7 d. Pramonės ir prekybos ministerijos vadovų ir PHARE programos koordinatoriaus Jonathan Hargreaves susitikime aptarta, kokią techninę ir finansinę pagalbą PHARE galėtų suteikti, steigiant Eksporto skatinimo agentūrą.

Kams yra skolinga apie 19 milijonų dolerių. Liepos 21 d. Kauno Holdingo kompanijai Kauno apygardos teisme buvo iškelta bankroto byla. Bankroto paskelbimo iniciatorė buvo akinė bendrovė „Žemprojekta“, kuriai Kauno Holdingo kompanija įsiskolino už patalpų nuomą 108,357 litus. Kauno Holdingo kompanijos valdybos pirmininkas V. Krasnickas sakė, kad sprendimas kelti bankroto bylą bus skundžiamas. Rugpjūčio 10 d. buvo paskutinė diena šį spygardos teismo sprendimą apskųsti, tačiau priešprieš skundas dar nebuvo gautas.

Kol kas į Kauno ekonominę policiją, negalėdami atgauti Kauno Holdingo kompanijai patiktų pinigų, yra kreipęsi nedaug indėlininkų.

Per kelerius pastaruosius metus Kauno Holdingo kompanijoje nebuvo atliekamos jokios revizijos. Ir dabar, iškelus baudžiamąją bylą, nėra aišku, kas atliks finansinę dokumentinę reviziją šioje kompanijoje. Kauno ekonominei policijai tokia revizija atimtų apie dvejus metus. Kauno mokesčių inspekcija taip pat nėra pajėgi atlikti revizijos tokioje didelėje bendrovėje.

Kauno ekonominės policijos darbuotojų nuomone, Kauno Holdingo kompanija turi pakankamai turto, kurį pardavus būtų galima atsiskaidyti su indėlininkais, tačiau už turto sunku surasti. Todėl yra paieškomi asmenys, žinantys apie Kauno Holdingo kompanijos turto turto buvimą vietą.

Rugpjūčio 10 d. spaudos konferencijoje Seimo rūmose Seimo Socialdemokratų frakcijos narys Antanas Baskas, pasiryžęs pasakyti, kur dinga Kauno Holdingo kompanijos indėlininkų pinigai, teigė, kad „didžioji dalis Kauno Holdingo kompa-

Pasak ministerijos Pramonės strategijos ir programų departamento direktoriaus Purlio, pramonės strategijos rengimas — dar „nearti dirvonai“. Per pastaruosius metus pramonės vadovai iš esmės pasikeitė — dalis pirmavusių šakų ar imonių merdi, o į priekį išsiveržė buvusios vidutinės imonės.

Pagal eksportą dabar pirmąją tekstilę ir jos gaminiai, kai kuri masinų ir masinų įrengimų produkcija. Pagrindinių eksportuotojų šakos turėtų būti skelbiamos prioritetinėmis, be to, turėtume numatyti, kaip toliau naudoti elektronikos ir kitus svarbius sektorius. Toje pačioje siuvinio ar mezzimo pramonėje turime orientuotis ne į paslaugų rinką, o į lietuviškos prekės gamybą.

nijos indėlininkų pinigų buvo panaudota pusvelčiui supirkti investicinius čekius“.

Anot Basko, „Demokratiškos valdžios vykdo politiką, neleidžiančią įsigalėti monopolijai bankininkystėje, kontroliuoja visas kredito įstaigas, įstatymais užtikrina indėlių grąžinimą, o Lietuvoje — skylėtas turto ir pajamų deklaravimo įstatymas, neįgyvendinamas hipotekos įstatymas, nėra indėlių draudimo įstatymo. Seimas net priėmė Civilinio kodekso pataisą, kurioje mažinamos indėlių apsaugos garantijos“.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 18 d.: Šv. Joana Pranciška de Chantal, Vizitėčių vienuolių steigėja (1572-1641); Agapitas, Elena, Alė, Mantautas.

Rugpjūčio 19 d.: Šv. Jonas Eudes, kunigas, vienuolių steigėjas (1601-1680); Emilija, Boleslovas (Balys), Felicija, Jovilas.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

NELAIMĖJO TIK TIE KURIŲ NEBUVO

Vytautas Grybauskas

V Pasaulio lietuvių sporto žaidynių vėliava jau nuleista. Kaip viena diena praėjo įdomių susitikimų, įtemptų varžybų bei įvairiausių programų savaitė.

Senų draugų, tautiečių iš visų pasaulio kampelių susitikimai dar kartą parodė, kad lietuvių tauta, pakėlusį nežmonišką kančias dešimtmečius trukusią okupaciją, ujamą temtyje bei išblaškyta po visą pasaulį, gyvena.

Graži sporto šventė, jau tapusi tradicija, leidžia bent trumpam sueiti į vieną ratą po pasaulį išblaškytiems tautiečiams. Svarbūs ne rekordai ar aukštas žaidimo lygis, bet tai, kad MĖS BUVOME, ESAME IR BŪSIME.

Išsiskirstė varžovai, draugai, giminės, bet atsiskyrimo ašara jau ne tokia karti, nes 1998 metais vėl susitikime VI PLS šventėje.

Žaidynėse dalyvavo 6,200 sportininkų (su teisėjais), iš kurių arti 700, su dalyvavusiais slidinėjimo varžybose Kanadoje, iš 14 pasaulio kraštų. Didžiausias būrys (150) buvo iš Rusijos, net daugiau 100 jų autobusais nuo Maskvos atkeliavo iš Sibiro, tiek pat iš Lenkijos. Kaip visada gražus būrys (70) gražiai uniformuotų atvyko iš Australijos, stebėtinai graži grupė – net 20 iš Argentinos, du sklandytojai iš Naujos Zelandijos ir viena tenisininkė iš Kipro. Tai Genė Tunkevičiūtė-Vuškovič, jau 10 metų gyvenanti Kipro saloje su savo vyrų serbu. Ji atsivežė dukterį, kurią paliks Lietuvoje mokytis lietuvių kalbos, o sūnų mokys grižusi. Puikiai atrodė ir 60 „kanadiečių“, ypač jaunesni „Lokio“ krepšinininkai, visi su Kanados vėliavomis. Trūko tik Toronto „Vyčio“ sportininkų. Mat to klubo pirmininkas, nenoriai vykęs į IV žaidynes, šį kartą griežtai atsakė. Per praėjusius žaidynes didžiausią įspūdį paliko pats didžiausias būrys (349) gražiai uniformuotų „amerikiečių“, kai įžygiavo į Kauno stadioną. Tuo tarpu šį kartą liūdna buvo matyti būrelį (vos 130) amerikiečių, padrikusiai įžygiavusių į Vilniaus Kalnų parką... Tokie pajėgūs klubai, kaip New Yorko „Atlasas“, Detroito „Kovas“, Clevelando „Žaibas“, nepajėgė atvežti krepšinio komandų, o tik keletą pavienių sportininkų, tokių stiprius Čikagos „Liths“ klubas, užsiangažavęs su dviem futbolu komandomis, sugraibė vos keletą savo žaidėjų, pasiskolino dar keletą iš kitų klubų ir atkeliavo su 8 žaidėjais – tris dar reikėjo skolintis Lietuvoje. Pagarba tik R. Dirvonui ir Z. Žiupsniui, kurie savo neišsenkančiu entuziazmu atgabeno pajėgias krepšinio ir tinklinio komandas. O taip pat ir geram būriui tenisininkų, kurių dauguma patys susiorganizavo kelionę į Lietuvą ir puikiai pasirodė.

Atidarymo iškilmės

Kaip jau buvo apie atidarymo programą rašyta, ji buvo atlikta tiksliai, efektingai ir įspūdingai. Iš Nepriklausomybės aikštės, po šv. Mišių ir vėliavų pašventinimo, 6000 sportininkų, grojant „Trimito“ orkestrui, pradėjo ei-

seną Gedimino prospektu į Kalnų parką. Prie KGB rūmų buvęs palenktos, sportininkai padėjo gėlių prie paminklo lietuvių tautos genocido aukoms atminti. Tai suteikė šiai tautai ir šventiškai eisenai rimtes ir susikaupimo. Juk prieš akis vis dar stobėjo Medininkų žudynių aukos, nors prabėgo ketveri metai, kai tokia pat eisena tada Vilniaus gatvėmis buvo rūsti ir viltinga. Viltinga, kad daugiau to neatšitiktų, kad Lietuva taptų laisva.

Įžygiuojančius sportininkus į Kalnų parko areną audringais plojimais sveikino 15,000 minia. Sveikinimo žodį tarė Vilniaus meras Alis Vidūnas, Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, po trumpos kalbos pasakė: „Skelbiu Penktasias pasaulio lietuvių sporto žaidynės atidarytas!“ Žaidynių vėliava, užnešta žymių olimpinų čempionų – V. Vencienės, A. Rupšienės, V. Bardauskienės, D. Pozniako, V. Briedžio ir K. Šapkos, suplevsavo kalno viršūnėje. O V PLS žaidynių ugnis, kuri buvo įžiebta liepos 19 d. prie Nežinojo kareivio kapo Kaune, daugelio Lietuvos bėgikų apnešta aplink visą Lietuvą, buvo perduota Vytautui Grybauskui, ku-

ČIKAGOS „LITUANICOS“ FUTBOLININKAI LAIMĖJO AUKSO MEDALIUS

Iš V PLS Žaidynių liepos 30 rugpjūčio 5 d. vykusių Lietuvoje, „Litanicos“ futbolo komandos žaidėjai sugrįžo pasipuošę aukso medaliais. Tai buvo vienintelė užsienio lietuvių komanda, žaidynėse pelniusi aukščiausius apdovanojimus.

Tiesa, „Litanicoje“, kaip ir kai kuriose kitose užsienio lietuvių įvairių šakų komandose, matėsi dalis talkininkų iš Lietuvos, kadangi ne visi futbolininkai (dėl įvairių priežasčių) galėjo leisti į tolimą kelionę. Vienas kitas prisijungė iš kitų JAV miestų o penki buvo rasti Lietuvoje. Du iš jų „Litanicai“ parūpino anksčiau į Lietuvą nuvykęs čikagietis Marius Vygnantas, kuris, besitreniruodamas Vilniaus „Panerio“ komandoje, prikalbino du tos komandos jaunuolius per žaidynes įsijungti „Litanicon“. Kitas talkininkas buvo iš Karaliaučiaus srities, tai Algirdas Dobilas, pats pareiškęs norą prisijungti prie „Litanicos“.

Žaidynių futbolo vadovybė, nesitikėdama tokio gero „Litanicos“ pasirodymo, komandą priskyrė prie veteranų. Čia ji neturėjo jokio vargo susitvarkyti su varžovais: pirmose rungtynėse ji įveikė Šiaulius 7-1, o finale – Klaipėdą 5-0. Daugiausia įvarčių įmušė „Litanicos“ ir St. Xavier universiteto žvaigždė – Virgis Zurromskas (5). Po du įvarčius pelnė Michigano un-to Audrius Penkauskas ir Baltimorės miesto atstovai – Mykolas ir Audrius Veliuonos. Vieną įvartį pridėjo čikagietis Marius Vygnantas.

Čikagiečiai buvo pareiškę norą varžytis su vyrų grupės

Penktųjų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių simbolinis atidarymas Kaune, Vytauto Didžiojo Karo muziejaus sodelyje. Su žaidynių dalyvių vėliavomis išsiriakvė SKATo Kauno igulos savanoriai. Nuotr. Prano Abelkio

ris uždegė žaidynių aukurą. Norėčiau čia pridėti, kad tuo, pagaliau, buvo įvertintas ir pagerbtas išeivijos sportas!

Po to vyko nuotaikinga meninė programa, kurioje dalyvavo daugiau 500 dalyvių, pradėdant Gedimino sapnu, su visų sporto šakų baletine demonstracija, su įspūdingais pramoginiais šokiais, su daug daug jaunimo ir t.t. ir t.t. Programa, kurią režisavo V. Kazlauskas, buvo jaunatviška, sportiška, gyva ir labai įdomi. Nėra abejonės, kad visi, kurie stebėjo tą programą televizijoje, tos nuotaikos buvo įspūdinga daina, specialiai šioms žaidynėms sukurta G. Rakšnio ir atlikta solistės Irenos Milkevičiūtės. Šios dainos eilės: „Dainuoju Lietuvą, kaip džiaugsmą, išaugusį iš pelenu, kaip savo rūpestį didžiausią, kuriuo lyg vieškeliu einu...“ Fejerverkams nušviečiant tamsius dangaus skliautus, iš lėktuvų gėlėmis nubarstytoje arenoje, dar ilgokai dalinosi įspūdingais jaunimas.

(Bus daugiau)

1995 M. ŠALFAS-GOS VARŽYBINIS KALENDORIUS – II DALIS

Pateikiame likusių šių metų oficialių ŠALFAS-gos varžybų kalendorių. Šis kalendorius yra papildomas šių metų pradžioje paskelbto metinio 1995 m. varžybinio kalendoriaus, įvedant vėliausius pakeitimus.

Š. Amerikos Lietuvių 3-pitch softbolo turnyras vyks 1995 m. rugpjūčio 26 ir 27 d., Kinsman Field, Wasaga Beach, Ont. Rengia – Toronto LSK „Jungtis“. Tai jau 10-sis metinis LSK „Jungties“ turnyras, kuris kartu skaitomas ir kaip ŠALFAS-gos pirmenybės. Kontaktas – Brad Stephenson, 558 Mississauga Valley Blvd., Mississauga, Ont. L5A 1Z1. Tel. 905-279-1851.

Š. A. Lietuvių komandinės ir individualinės golfo pirmenybės vyks 1995 m. rugsėjo 2 ir 3 d., Windmill Lakes Golf Course, Rt. 43, Ravena, Ohio. Rengia – Clevelando Lietuvių Golfo klubas. Kontaktas – Algis Nagevičius, 7702 West Pleasant Valley Rd., Parma, OH 44130. Tel. 216-845-8848.

Baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės (vyks 1995 m. rugsėjo 9 ir 10 d., Cuyahoga Community College, Western Campus, Parma, Ohio. Rengia – Clevelando LSK „Žaibas“. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių. Kontaktas – Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel. 216-486-0889. Faksas 216-943-8845.

Š. A. Baltiečių bei lietuvių šaudymo pirmenybės vyks 1995 m. rugsėjo mėn. per 3 šeštadienius, šia tvarka:
a) Rugsėjo 9 d. – Stendinis (Trap) šaudymas, tik baltiečių varžybos, latvių šaudykloje „Lielupe“, Hwy 54, 3 km į pietus nuo Village of York, Ont., Kanadoje.
b) Rugsėjo 16 d. – Smulkaus (.22) kalibro šautuvu. Baltiečių ir lietuvių pirmenybės, latvių šaudykloje „Berzaine“, apie 70 km į šiaurę nuo Toronto, Kanadoje.
c) Rugsėjo 23 d. – Pistoleto – baltiečių ir lietuvių pirmenybės, taipogi „Berzaine“ šaudykloje.

Varžybas rengia latviai. Kontaktas – Oscar Grauds, 280 El-lerslie Ave., Willowdale, Ont. M2R 1B7. Tel. 416-221-4554. Lietuviams, visais šaudymo reikalais patartina kreiptis į Balį Savicką, 340 Dixon Rd., Apt. 2004, Weston, Ont., M9R

bus 11 val. ryto. Rungtynės tęsis iki 7 val. vak. Rungtynių trukmė – 20 minučių. Visą laiką veiks valgių ir gėrimų bufetas, o nuo 3 val. p.p., gros ir dainuos muz. Arūnas Augustaitis. Gegužinė tęsis iki vėlumos, todėl negalintieji atvykti dienos metu, ras pasi-linksminimo ir vakare. Čia bus gera proga susitikti ir pasikalbėti su V PLS žaidynių septynios įvairių tautybių vienuolikos. Pirmasis susitikimas

„LITUANICOS“ TURNYRAS IR GEGUŽINĖ

Šį šeštadienį, rugpjūčio 19 d. Lemonte, prie Pasaulio lietuvių centro, vyks metinis „Litanicos“ turnyras ir gegužinė. Čia pasirodys ir V PLS žaidynių aukso medalių laimėtojai – „Litanica“ su dvejomis komandomis – vyrų ir veteranų. Be jų turnyre dalyvaus dar ir kitos septynios įvairių tautybių vienuolikos. Pirmasis susitikimas

IT1. Tel. 416-244-2267.

ŠALFAS-gos Stendinio (Trap) šaudymo pirmenybės numatomos rugsėjo antroje pusėje, Hamiltono LMŽK „Giedraitis“ šaudykloje. Tiksliai data bus pranešta vėliau. Kontaktas – Balys Savickas. Šios varžybos buvo numatytos š.m. gegužės mėn., tačiau nebuvo įvykdytos.

Baltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės numatomos š.m. lapkričio pradžioje, Toronto, Ont. Vykdo estai. Tiksliai data bus pranešta. Kontaktas – Ilona Smalenskienė, 248 Keele St., Toronto, Ont. M6P 2K3. Tel. 416-769-7040.

Lauko teniso pirmenybės, nei lietuvių nei baltiečių nebuvo įvykdytos, dėl rengėjų stokos. Visų varžybų reikalais galima kreiptis į ŠALFAS-gos gen. sekretorių Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel. 216-486-0889. Faksas 216-943-4485.

Kalendoriaus pakeitimai bus nuolatios skelbiami. Šis kalendorius apima tik ŠALFAS-gos ir Baltų Sporto federacijos metines varžybas.

ŠALFAS-gos centro valdyba

B. STANKOVIČIAUS GUDRAVIMAI

FIBA (Tarptautinė krepšinio federacija), generalinis sekretorius serbas Borislavas Stankovičius, 29-tose Europos krepšinio pirmenybėse Atėnuose „talkino ex Jugoslavijai“, kuri laimėjo aukso medalius. Jo iškviestas NBA lygos teisėjas, baigminėse rungtynėse Lietuva – Jugoslavija darė neteisungus sprendimus serbų naudai. Žinoma, Lietuva liko nuskrūstama, tačiau tai turės neigiamą atsilieptį į šio teisejo tolimesnį karjerą. Stankovičius, Lietuvos žurnalistų užklaustas, ką jis galvoja apie Lietuvos rinktinę, atsakė: „Ji puiki. Nuostabi. Bet Lietuvos komanda turi vieną didelę problemą: jai trūksta gerų žaidėjų. Todėl per rungtynių antrą kėlinį prasideda sunkumai. Jei rungtynėms užtektų penkių žaidėjų, Lietuva būtų čempionė“. Norisi ponui Stankovičiui pasakyti, jeigu nebūtų įveltas sukumas į sportinį procesą, Lietuva šį kartą būtų ta-pusi čempione.

Sig. K.

LIETUVOS FUTBOLU PIRMENYBĖSE

Gana anksti prasidėjo naujasis Lietuvos futbolo čempionatas. Dabar aukščiausioje Lietuvos futbolo lygoje rungtyniauja 15 komandų. Jau sužais-ti trys ratai ir po jų su 9 taškais (visomis pergalemis) stovi Mažeikių „Romar“. Antroje vietoje su 7 taškais – „Žalgiris“ – EBSW“ (tiek pat taškų turi, tik su blogesniu įvairių santykiu, Klaipėdos „Aras“).

E.Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokeję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktore Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pri-siūdomos, gavus prašymą ka-nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy-savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

PRANAS LUBINAS DOMISI LIETUVOS KREPŠINIU

Pranas Lubinas, Lietuvos krepšinio rinktinė, vykstančiai į 29-tąsias Europos pirmenybes Graikijoje, linkėjo sėkmės. Jis, 1936 m. Berlyno olimpiadoje, atstovaudamas JAV rinktinę, laimėjo aukso medali, o lietuviams liko neužmirštamam, kai, 1939 m. Kaune, Europos III krepšinio pirmenybėse, laikui senkant, savo puikiu metuimu Lietuvai užtikrino Europos čempiono vardą. Tai, buvo neužmirštama akimirka per rungtynes su Latvija, kai liko žaisti tik pora sekundžių ir latviai pirmavo 36:35 rezultatu. Lubinas imetė tuos lemiamus du taškus,

kurie ir buvo „auksiniai“. Lietuva laimėjo 37:36 ir tapo antrą kartą Europos čempionu. Pranas Lubinas, 85 metų amžiaus, su žmona gyvena Los Angeles, Californijoje. Sveikata dar gera, tik skundžiasi kojų silpnumu. Jis yra entuzias-tingas Lietuvos krepšinio mylė-tojas. Seulo olimpiadoje, kai keturi Lietuvos vyrai – Sabonis, Marčiulionis, Kur-tinaitis ir Chomicius, žaisdami sovietų rinktinėje, laimėjo aukso medalius baigmeje prieš JAV, jis sakė: „Čia žaidžia Lietuvos vyrai, tai yra mano komanda“. Sekė jis Barcelonos olimpiadoje mūsiškius, laimėju-sius bronzos medalius, ir yra patenkintas buvusiomis, 1995 m. Europos pirmenybėmis Atėnuose. Jo nuomone, Sabonis ir Marčiulionis yra labai geri ir nuostabūs žaidėjai. Tikisi su Lietuvos rinktinę susitikti Atlantoje ateinančių metų va-sarą, be abejo, ir viliasi gerų pasirodymų. Sig. K.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimul** (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6999 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2698
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v. antr. 9 v.r. - 12. ketvd. 12 - 4 v. p.p., penkt. 12 - 6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60543
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ VARDU

EDMUNDAS SIMANAITIS

Konstitucija skelbia, kad „savivaldos teisė laiduojama įstatymo numatytiems valstybės teritorijos administraciniams vienetams“ (119 str.) Pagrindiniame įstatyme vietos savivaldai ir valdymui skiriamas visas skirsnis. Taigi savivalda nėra jokia „nestabili zooutu“ politinių jėgų išmonė, o konstitucinė teisė ir pareiga. Šio abecelinio tiesų aiškinimo neprireiktų, jei... Bet apie tai šiek tiek vėliau.

Isteigiamąjį Lietuvos savivaldybių asociacijos suvažiavimą savo atstovus pasiuntė net 53 savivaldybės iš 56! Absoliuti dauguma panorė pasinaudoti įstatymo suteikta teise suvienyti pastangas. Vilniaus savivaldybių rūmų salėje susirinkę delegatai iš visų Lietuvos kampelių isteigė asociaciją, patvirtino jos įstatus, išrinko Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) prezidentu Vilniaus miesto merą Alių Vidūną. Buvo apsispręsta rinkti viceprezidentus pagal numatomą funkciją, pavyzdžiui, miesto reikalų, savivaldos plėtros, tautinių reikalų, ryšių su užsieniu ir pan. I viceprezidentus buvo išrinkti Antanas Balutis, Kauno miesto tarybos narys Tėvynės sąjungos LK; Panevėžio tarybos narys Kęstutis Vaičiūnas (LKD), Visagino miesto meras Valdimir Šturov (LDDP), Druskininkų vicemeras Kornelijus Platelis (TS/LK); Šakių savivaldybės meras Romualdas Damašius (TS/LK); Anykščių rajono savivaldybės meras Saulius Nefas (TS/LK); Telšių savivaldybės merė Danutė Mileikienė (TS/LK).

Svarbiausieji LSA tikslai – trys: dalyvauti rengiant ir tobulinant savivaldos įstatymą bazę bei prižiūrėti jos įgyvendinimą, teikti organizacinę ir teisinę paramą savivaldybėms santykiuose su valstybinės valdžios institucijomis ir ginti savivaldybių politiką ir valdininkų bendrus profesinius interesus“.

Suvažiavimas įsteigė LSA atstovybę Kaune. Numatoma atstovybė ir Žemaitijoje. Delegatai priėmė keletą labai svarbių dokumentų. LSA steigiamojo suvažiavimo nuostatose konstatuojama, kad „savivalda žaloja ydingas jos ir apskrities kompetencijų suvokimas bei padalijimas tiek įstatymuose, tiek vyriausybės nutarimuose. Skiriamoji šiuo metu apskričių valdžia turi ne atiminti teises ir funkcijas iš žmonių išrinktų savivaldybių, bet perimti jas iš vyriausybės ir ministerijų“.

Tame pačiame dokumente aštriai kritikuojamas liūdnai pagarsėjęs, paskubom „iškeptas“ ir dėl prieštaravimų neįgyvendintas iki galo, nors mėgintas taisyti, vyriausybės nutarimas Nr. 451 „Dėl vietos savivaldos institucijoms įstatymais nedeleguotų funkcijų perdavimo apskričių valdytojams“, kuris ne tik labai susiaurino savivaldą, bet ir prieštarauja galiojantiems įstatymams ir kerta su principine Konstitucijos 120 straipsnio nuostata „Valstybė remia savivaldybes“. Ten pat konstatuojama, kad „per pastaruosius dvejus metus susiklostė ypač negera nuosavybės teisių pripažinimo praktika“. Mat, vyriausybė ir Sei-

mas ne kartą kaitaliojo įstatymus ir kitus teises aktus, varždami savininkų teises. Tokią praktiką ne kartą pasmerkė Konstitucinis teismas. Dėl to „žmonės yra nusivylę ir su paskutine viltimi kreipiasi į naująsias savivaldybes“.

Suvažiavimas paragino Lietuvos vyriausybę „nedelsti ir pagal veikiančius įstatymus nustatyti tvarką, kaip piliečiai ir savanoriai, kartu su policijos darbuotojais gali palaikyti viešąją tvarką, budėti gatvėse ir namuose“. Tai būtų pradžia rimtesnių pastangų pažaboti nusikalstamumą, kuris jau tapo Dievo ryškė visai šaliai ir aki-vaizdžiai rodo aukštosios valdžios bejėgiškumą, o veikiau, korupcinių struktūrų įtaką Seimui ir vyriausybei.

Buvo neigiamai įvertinta vyriausybės finansų politika savivaldybių atžvilgiu ir priminta vyriausybei, kad „savivaldybės neturi jokių teisių ir galimybių padidinti vietinių įplaukų į biudžetą, todėl visa atsakomybė už valstybės ir savivaldybės biudžetų nevykdymą tenka vyriausybei“. Pavojingai didėja socialinė įtampa. Dėl to reikia negaistant keisti finansų politiką.

Suvažiavimas paskelbė pareiškimą dėl savivaldybių veiklos varžymo. „Vietos valdžios ir apskrities kompetencijos iki šiol galutinai nenustatytos. Jos imtoms nustatinti tik po savivaldybių rinkimų. Iš savivaldybių atimama žemė bei teisė savarankiškai naudotis kitu savivaldybės turto. Vyriausybė per apskričių valdytojų emėsi parduvinėti ir nuomoti miestų bei gyvenviečių žemę. Vietinei atstovaujamai valdžiai faktiškai belieka pašalpų ir algų mokėjimas, komunalinis ūkis ir didžiulės, kasmet augančios vyriausybės skolos savivaldybių

biudžetams. Tokia tendencija – tai vietinės valdžios varžymas, nekonstitucinis savivaldybių naikinimas. Dėl to pirmiausia kentčia gyventojai“, rašoma dokumente.

Steigiamojo suvažiavimo nepasveikino nei prezidentas, nei premjeras. Nė vienas iš devyniolikos ministrų nerado reikalo dalyvauti suvažiavime, nors Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras su atsakingais pavaldžios ministerijos darbuotojais, atrodo, lyg paties Dievo liepti turėjo čia ir pasėdėti ir pasidomėti savivaldos reikalais iš pirmųjų lūpų, gal net žodį tarti ar ne vieną skaudesnę problemą paaiškinti.

Tokią aukštosios valdžios poziciją galima suprasti kaip sutrikimą ir baimę įvykusio fakto akivaizdoje – buvo teisėtai išrinktos savivaldybių tarybos lyg ir ne tos, kurių buvo tikėtasi. Jos ne tik žino savo teises, bet siekia jas ginti ir net plešti. Apie besąlygišką paklusimą įprastu modeliu „CK - rajkomas“ nėra

ir negali būti jokios kalbos. Išgarsintosios vienaspalvės valdžios piramidės apačia ima keistis spalva.

Suvažiavimo svečias Seimo desinioios opozicijos vadovas prof. Vytautas Landsbergis kalvėjo: „Mums reikia manevruoti. Kai kur mūsų dauguma yra nedidelė, nėra stipri, bet vis dėlto, ji yra ir, man atrodo, žmonėms tai patinka. Tai, kas vyksta šiandien ir vyks rytoj, man primena Sąjūdžio laikus ir Sąjūdžio tvarką, kai tekdavo ir dokumentus rengti, koncepciją formuoti, redaguoti dieną ir naktį, kaip tada - prieš Kovo 11-ąją. Tą darydavome ir anksčiau ten - Maskvoje, kai reikėjo kautis su gorbaciovais ir lukjanovais... Dabar turime savivaldybių vadovybes. Turėdami daugumą, galime visus suvienyti ir kaip tada veikėme Lietuvos valdžiai, taip ir dabar, įkūrus LS asociaciją, veiksime Lietuvos savivaldybių vardu. Jau galime pajusti, kad tai yra jėga – galų gale konstitucinė savivalda“.

DEVINTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

Mokslo ir kūrybos simpoziumui, buvo nutarta kitą surošti už dvejų metų Lietuvoje, tai yra 1991. Taip ir įvyko. Septintojo simpoziumo paskaitos vyko Vilniuje ir Kaune. Dalyvavo nemažai skaicius paskaitininkų ir kūrėjų iš JAV bei kitų šalių.

Aštuntasis suvažiavimas 1993 metais vyko dėl Čikagoje. Dalyvavo ir mokslininkai iš Lietuvos. Ne tiek daug, kaip šeštame, gal ne visi tokie „sunkiasvoriai“ kaip dr. K. Ambrozaitis, dr. A. Vanagūnas (Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga), arch. A. Kerelis, inž. L. Maskaliūnas (Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga), prof. dr. V. Kelertienė, A.T. Antanaitis (Lituanistikos institutas) ir dr. V.E. Vengris bei dr. R. Vitas, atstovaujantys JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybai.

Tai jau devintasis simpoziumas ir antrasis, kuris vyks Lietuvoje. Pirmasis Mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyko 1969 m. Čikagoje. Vėlesnieji penki vyko kas ketveri metai ir vis Čikagoje.

Simpoziumai sudarė progą išsivijus mokslininkams susipažinti, pabendrauti, pasidalinti savo pasiekimais bei darbais su visuomene. Simpoziumų deka ne vienas mokslo žmogus ištraukė ir į platesnę visuomeninę lietuvišką veiklą.

Šeštasis simpoziumas, surengtas 1989 metais, buvo unikalus – atvyko per šimtą mokslininkų iš atgimstančios Lietuvos. Dalyvavę niekada nepamirš to istorinio renginio. Visi buvome pilni entuziazmo, jautėmės, lyg tikri broliai, gyvenome Lietuva, pasirengę dirbti jos gerovei.

Baigiantis šiam simpoziumui, buvo nutarta kitą surošti už dvejų metų Lietuvoje, tai yra 1991. Taip ir įvyko. Septintojo simpoziumo paskaitos vyko Vilniuje ir Kaune. Dalyvavo nemažai skaicius paskaitininkų ir kūrėjų iš JAV bei kitų šalių.

Aštuntasis suvažiavimas 1993 metais vyko dėl Čikagoje. Dalyvavo ir mokslininkai iš Lietuvos. Ne tiek daug, kaip šeštame, gal ne visi tokie „sunkiasvoriai“ kaip dr. K. Ambrozaitis, dr. A. Vanagūnas (Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga), arch. A. Kerelis, inž. L. Maskaliūnas (Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga), prof. dr. V. Kelertienė, A.T. Antanaitis (Lituanistikos institutas) ir dr. V.E. Vengris bei dr. R. Vitas, atstovaujantys JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybai.

Tai jau devintasis simpoziumas ir antrasis, kuris vyks Lietuvoje. Pirmasis Mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyko 1969 m. Čikagoje. Vėlesnieji penki vyko kas ketveri metai ir vis Čikagoje.

Simpoziumai sudarė progą išsivijus mokslininkams susipažinti, pabendrauti, pasidalinti savo pasiekimais bei darbais su visuomene. Simpoziumų deka ne vienas mokslo žmogus ištraukė ir į platesnę visuomeninę lietuvišką veiklą.

Šeštasis simpoziumas, surengtas 1989 metais, buvo unikalus – atvyko per šimtą mokslininkų iš atgimstančios Lietuvos. Dalyvavę niekada nepamirš to istorinio renginio. Visi buvome pilni entuziazmo, jautėmės, lyg tikri broliai, gyvenome Lietuva, pasirengę dirbti jos gerovei.

Dr. Vitolis E. Vengris,

JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas mokslo reikalams.

Danutė Bindokienė

Ištarta „owabi“, bet ne „atsiprašome“

Žmonių atmintis nuoskaukoms ir skriaudoms yra nedylanti. Niekas neginčytų, kad šiame šimtmetyje didžiausia blygybė, ištikus žmonijai, buvo Antrasis pasaulinis karas. Kadangi šiemet minime jo pabaigos 50 metų sukaktį, daug anų dienų atsiminimų vėl iškyla dar gyvų liudininkų raštuose bei žodžiuose.

Apie karą ką nors gera pasakyti būtų sunku, bet skriaudų, nuoskaudų, žalos visoms, jo paliestoms, tautoms – sukaupu. Toli gražu ne visos skriaudos atlygintos net per 50 metų, ne visos žaizdos užgyjusias, ne visa neapykanta buvusiems priešams išblėsusi. Su Vokietija jau, atrodo, gan nuodugnai „atsiskaityta“ – karo nusikaltėliai naciai teisti ir bausiti. Demokratinės Vokietijos vyriausybė pusšimčio metų sukakties proga dar kartą pareiškė gailėstį už Hitlerio ir jo suviliotos vokiečių tautos kaltės. Tam tikru būdu stengiamasi atlyginti ir skriaudas, statant paminklus, muziejus, atiduodant pagarbą buvusioms nacių aukoms jų didžiausių kančių vietose.

Kitas didysis Antrąjį pasaulinio karo agresorius buvo Japonija. Karo pabaigos paliaubos su ja pasirašytos keliais mėnesiais vėliau, po atominių bombų pavartojimo ant Hirošimos ir Nagasaki miestų. Japonų žiaurumai karo metu tikrai prilygo, o gal ir viršijo, Vokietijos nacių, daugiausia pasireiškę Azijoje, ypač Kinijoje, Korėjoje. Nors Japonijos vyriausybės pavieniai nariai ne kartą parodė gailėstį dėl japonų veiksmų užimtuose kraštuose ir su belaisviais, bet atsiprašymas niekuomet nebuvo oficialus. Iki š.m. rugpjūčio 15 dienos.

Minėdamas karą su Japonija pabaigos sukaktį, ministras pirmininkas Tomiichi Murayama pirmą kartą oficialiai atsiprašė už žalą ir kentėjimus, padarytus karo metu kitoms tautoms. Ilgai lauktas japonų vyriausybės žodis „owabi“ sukėlė teigiamą reakciją užsienyje ir savame krašte, nors užkietėjusių Japonijos nacionalistų bei militaristų tarpe jis sutiktas su gėdos ir protesto jausmais. Jie atsiprašymą laiko Japonijos pažeminimu ir žuvusių karių atminimo išniekinimu. Nepaisant priešingų balsų tautoje, Japonijos atsiprašymas priimtas kaip ženklas, kad dabar gali prasidėti tikrasis senųjų žaizdų gijimas.

Kai kurie politologai bei sociologai tvirtina, kad agresoriai iš savo neturėtų atsiprašinėti už savo veiksmus karo metu. Niekas istorijoje nepaminėta, kad kuri didžioji valstybė, nusiaubusi kaimynus, vėliau ju nuolankiai atsiprašytų. Neatsiprašinėjo romėnai, gotai, totoriai, kryžiuočiai (nei lietuviai, kurie taip pat buvo užkariavę daug svetimų žemių). Po I pasaulinio karo taip pat nebuvo jokių atsiprašinėjimų, tai iš kur dabar tokia „mada“?

Galbūt atsakymas slypi „žaizdų gijimo“ teorijoje; gal ji galima rasti tame, kad niekad žmonijos istorijoje pasaulis nebuvo priešams išblėsusi. Su Vokietija jau, atrodo, gan nuodugnai „atsiskaityta“ – karo nusikaltėliai naciai teisti ir bausiti. Demokratinės Vokietijos vyriausybė pusšimčio metų sukakties proga dar kartą pareiškė gailėstį už Hitlerio ir jo suviliotos vokiečių tautos kaltės. Tam tikru būdu stengiamasi atlyginti ir skriaudas, statant paminklus, muziejus, atiduodant pagarbą buvusioms nacių aukoms jų didžiausių kančių vietose.

Kitas didysis Antrąjį pasaulinio karo agresorius buvo Japonija. Karo pabaigos paliaubos su ja pasirašytos keliais mėnesiais vėliau, po atominių bombų pavartojimo ant Hirošimos ir Nagasaki miestų. Japonų žiaurumai karo metu tikrai prilygo, o gal ir viršijo, Vokietijos nacių, daugiausia pasireiškę Azijoje, ypač Kinijoje, Korėjoje. Nors Japonijos vyriausybės pavieniai nariai ne kartą parodė gailėstį dėl japonų veiksmų užimtuose kraštuose ir su belaisviais, bet atsiprašymas niekuomet nebuvo oficialus. Iki š.m. rugpjūčio 15 dienos.

Minėdamas karą su Japonija pabaigos sukaktį, ministras pirmininkas Tomiichi Murayama pirmą kartą oficialiai atsiprašė už žalą ir kentėjimus, padarytus karo metu kitoms tautoms. Ilgai lauktas japonų vyriausybės žodis „owabi“ sukėlė teigiamą reakciją užsienyje ir savame krašte, nors užkietėjusių Japonijos nacionalistų bei militaristų tarpe jis sutiktas su gėdos ir protesto jausmais. Jie atsiprašymą laiko Japonijos pažeminimu ir žuvusių karių atminimo išniekinimu. Nepaisant priešingų balsų tautoje, Japonijos atsiprašymas priimtas kaip ženklas, kad dabar gali prasidėti tikrasis senųjų žaizdų gijimas.

Zuvusiems dėl Lietuvos laisvės partizanams, kilusiems iš Debeikių valsčiaus, š.m. gegužės 21 d. pašventintas paminklas, kurio statybai vadovavo (iš kairės) Povilas Rozanskas, skulptorius – Regimantas Midvikis. Paminklo šventinimo iškilmės dalyvavo ir Lietuvos kariuomenės vadas Jonas Andriškevičius (viduryje) bei Anykščių miesto meras Saulius Nefas (dešinėje).

TRYS SAVAITĖS LIETUVOJE

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Sentimentalios kelionės dienoraštis

11

Aplankius ir naujas kapines, kuriose stovi impozantiškas paminklas partizanams, autobusiukas pasuko Šeduvos link ir sustojo ties „Velnio malūnu“. Tai buvęs tikras vėjinis malūnas, paverstas į restoraną. Jame prieš penkerius metus su sese ir dukra užkandžiavome, atvykusios su M. K. Čiurlionio ansambliu. Buvo malonu sėdėti prie to paties stalo ir prisiminti mano dukrelės Jūratės pirmuosius išpučius Lietuvoje. Skaniai papietavę, sustojome Daugyvenės muziejuje, kurio tarpdury mus su sūriu pasitiko simpatinga, apyjaunė moteris. Tai senas gyvenamas namas, panašiai užlaikytas ir aprodomas kaip Rumšiškių muziejus, tačiau jau ne toks primityvus ir niūrus. Vidus šviesus,

tvarkingas, gražiai išdekoruotas audiniai, su dailiais baldais. Grįžtant atgal į Radviliškį, apklausinėjus savo palydoves, supratau, kad apie mano atvykimą buvo iš anksto pranešta, tai ir sutikimas su sūriu buvo suplanuotas.

Grįžus į Radviliškį tuoj nuskubėjome pas miesto merą. Stebino mane graži, erdvi miesto rotušė ir maloniai nutėikė jos tvarkingas vidus su įvairiomis savivaldybės įstaigomis, burzgančiais telefonais, darbščiais tarnautojais. Be to, kai kuriose miesto vitrinose ir ant sienų pastebėjau dailius, mano knygų sutikimą reklamuojančius, plakatus. Vytautas Simelis, Radviliškio miesto meras, jaunas ir simpatingas vyras, man įteikė miesto istorijos brošiūrėlę

ir vėliau, su neseniai įteisintu herbu. Tai juodame fone piestu atsistojęs baltas žirgas, iš kurio šnervių trykšta trikampio formos šviesos spinduliai.

Prisiartinio mano knygų sutikimo laikas. Buvau nulydėta į gražią, erdvią patalpą, kurioje sustatytos ilgos eilės kėdžių, o priekyje aukštoka podiumas su fortepijonu ir staliu. Direktori Aldonai Januševičienei mane pristatė Henrikas Paulauskas kalbėjo apie mano asmenį ir knygas. Pasisveikinimo žodis, mano tartas gimtojo miesto gyventojoms, buvo sutiktas audringais plojimais. Ypač jautriai mane nutėikė nedrąsiai prisitariems kokių penkerių metų berniukas su rožė rankytėse. Buvo neapsakomai graudu, kai programai pasibaigus, autografojam knygas, prie mano prisitariant buvę mano mamytės mokiniai su senomis nuotraukomis rankose. Tą patį darė ir buvę mano tėvelio tarnautojai ar net jų vaikai – visi jie turėjo man parodyti kokį suvenyrą ar nuotrauką iš tolimes praeties

dienų. Tai turbūt pats sentimentaliausias mano knygų sutikimas.

Vakarop išskubėjome į Šiaulius, kuriuose mūsų laukė nakvynė pas Paulausko giminaitę Askalę Tylėnienę. Ir Šiauliai man brangus miestas, nes ten baigiau gimnaziją ir pragyvenau gražiausius savo ankstyvos jaunystės metus. A. Tylėnienė mudu labai gražiai priėmė ir pavaišino, o nakvynė buvo patogioji jos jaukiame bute.

Penktadienį, birželio 9 dieną, 10 val. ryto nuvykome į Šiaulių Miesto kraštotyros skyrių, kuriame mūsų jau laukė skyrėjas vedėja Lidija Praniėnė ir Miesto kultūros skyriaus vedėjas Herbertas Smilgys. Pasivažiavus kava, apžiūrėjus įdomias patalpas, kuriose buvo ir nepaprastai puikus Žemaitės portretas, pasukome į buvusią mergaičių gimnaziją, kuri dabar vadinasi „Didžiojo vidurinio mokykla“. Su giliu sentimentu žygiavau kaštonų aleja, į kurią pamokų metu ne kartą ilgėsingai žiūrėdavau pro klases

langą, laukdama pamokų pabaigos. Gimnazijos fasadas išliko mažai tepasikeitęs ir viduje dar tas pats senas koridorius su marmurinėmis sienomis, bet į viršų vedančių laiptų tarpusienyje nebebuvo paminklinės lentos, skirtos bermontininkų užmuštų ir sužeistų mokinių garbei, kai bermontininkai buvo įsiveržę į gimnaziją 1918 metais. Mano laikais toji lenta buvo didelio pasididžiavimo šaltiniu. Aplankiusi direktorę, pasiteiravau dėl tos lentos likimo. Atrodo, kad apie tą lentą daug kas žino, bet niekas nežino, kur ji yra. Apsilankiau ir mokytojų kambary, kuriame buvo susirinkusios mergaitės, anglų kalbos konkurso laimėtojos, kandidatės į stipendiją mokyti Amerikoje. Abiturientų muziejui padovanojusi savo knygas, atsiveikinau ir, lydima Paulausko ir Praniėnės, patraukiau buvusios berniukų gimnazijos link. Ji dabar vadinasi Janonio vidurinė mokykla. Joje mus pasitiko literatūros mokytojas Krivickas. Ir vėl bu-

vau nustebinta, kad specialioje patalpoje buvo išdėstytos mano knygos, nuotrauka ir mano straipsnių „Varpuose“ kopijos. Buvo nepaprastai džiugu abiturientų sarašuose rasti savo buvusius mokslo draugus ir pažįstamus, kurių keletas gyvena Amerikoje. Iš mokytojo Krivicko kalbos supratau, kad jis manęs laukė ir pradėjau ne be pagrindo įtarinėti, kad visos mano išvykos buvo iš anksto suplanuotos, nes visur buvau laukiama ir mano atvykimui buvo pasiruošta, ar tai būtų miesto meras, ar bibliotekų vedėjai.

Apžiūrėjus patalpas ir mokyklos istorijos muziejų, Lidija Praniėnė, Paulauskas ir aš susėdome į jo automobilį, bet aš jau pareikalavau sužinoti, kur keliausime. Susižvalę į kelią, išėjome į pastatą, kuriame mūsų laukė jaun. It. Zigmantas Valiulis, ūkio reikalų vedėjas ir keli kiti kariškiai.

prie kurių budėjo sargybinis. Lidijai Praniėnei prisitariantus ir pranešus apie mūsų atvykimą, šalia stovinėjoje sargybos būdelėje vienas karys telefonu susisiekė su štabu ir netrukus bazės keliu tvirtais žingsniais prisitariant aukšto ūgio kariškis. Jam davus ženklą, sargybinis atkėlė užtvarką ir mus pasveikino prisitariant štabo viršininko pavaduotojas, bataliono vyr. It. Valdui Rūpšui laikinai iš bazės išvykus. Su dideliu malonumu perskaitėme vieno aukšto pastato sienoje didžiulę iškaba, kurioje parašyta kad toji bazė buvo Lietuvos kariuomenės perimta 1992 metų gegužės 19 dieną. Iš plataus, įvairiais pastatais apsupto kiemo, jaun. It. Algirdo Ulčino, štabo viršininko pavaduotojo lydimi, įžengėme į pastatą, kuriame mūsų laukė jaun. It. Zigmantas Valiulis, ūkio reikalų vedėjas ir keli kiti kariškiai.

(Bus daugiau)

VALSTYBINGUMO PAGRINDAS

PRANAS ABELKIS

Švietimo ir kultūros eksminis-
tras D. Kuolys kalbėjo apie
„švietimo kaitą Lietuvoje“. Jis
pabrėžė, kad šiandien užmiršta
Lietuvoje žmogaus ugdymo filo-
sofija: nuo 1988 m. mokykloje
pradėta švietimo kaita, tautinės
mokyklos idėja, turėjusi išugdy-
ti valstybinio mąstymo žmogų,
nebeturi prasmės.

Prof. A. Norvilas iš Čikagos
temoje „Lietuvių kalbos liki-
mą“ analizavo pasaulio didžiū-
jų kalbų – anglų, vokiečių,
prancūzų, – santykį su mažųjų
kalbomis. Jis teigė, kad jau
dabar vyksta lietuvių ir anglų
kalbų susidūrimas. Anglų kalba
išgali mažų valstybių ūkyje,
kultūroje, daro neigiamą poveikį
ir gali keisti kalbos pobūdį.
Taigi, „galingoji“ kalba tampa
naujaja „lotynu“ kalba, kuri
greitai galinti parodyti „savo dan-
tis“. A. Norvilas sakė, kad tauta
yra tikrovė, besiremianti žmo-
gaus prigimtimi. Ji turi teisę
nepriklausomybę ir tapatumą.
Ir nors tai užgožia pasaulyje
plintančios įvairios blygybės,
kaip liberalizmas, realityviz-
mas, universalyzmas ir kt., bet
tautinės tapatybės nerandama, o
pakeičiama kuo nors kitu. Taut-
ta ir kalba turi turėti užuovėją
krašto, valstybės pavaldumui. Ji
turi būti ugdoma, o nepalikta
likimo valiai. Tuo turi būti
dedamos visos pastangos, kad
būtų išsaugotas senosios baltų
– lietuvių kalbos archaizku-
mas, tarmės, grynumas.

Vilniaus universiteto stude-
ntas M. Adomėnas, kalbėjęs tema
„Krikščionybė ir kultūra dabar-
ties Lietuvoje“, pabrėžė, kad
po Nepriklausomybės paskelbi-
mo krikščionybės ir kultūros ba-
ruose Lietuvoje nieko ypatingo
nevyksta. Sąstingis vyrauja
įvairiuose visuomenės sluoks-
niuose. O juk meilės Dievui,
Tėvynei yra tiek, kiek kiek-
vienas pats to nori, kiek deda
pastangų tai meilei puoselėti.

Studijų savaitės dalyviai ir
miesto visuomenė paminėjo ne-
seniai mirusį filosofą, mokslin-
inką, redaktorių, vieną iš Lais-
vės fondo kūrėjų ir puoselėtojų
dr. J. Girnių. Pagerbus minutę
tylos, dr. J. Tumelis priminė
prieš kelis 10-mečius filosofo
parašytus žodžius: „Tikiu Lietu-
vos istorinį amžinumą...“ Pra-
nešimą „Kelionė į ten ir atgal“
skaitė „Naujojo židinio“ red. P.
Kimbrys. Jis priskutinė 1992 m.,
kai J. Girnius pasikėlinė kartą
aplankė Lietuvą, kaip jis ja
domėjosi, sakė, kad net gyven-
damas už Atlanto, gyveno Lie-
tuvoje. Taip pat apžvelgė
mokslininko gyvenimą, jo kūry-
binę veiklą ir darbus, skirtus
tėvynei Lietuvai, apie jam –
vienam iš 23 šalies mokslininkų
– suteiktą išskilų LKMA akade-
miko vardą.

Apie dr. J. Girnių plačiai kal-
bėjo „Kauno laiko“ vyr. red. V.
Valiušaitis, „Aidu“ leidyklos
direktorius V. Ališauskas, lite-
ratūrologas dr. V. Kubilius,
jauniausias Girnių sūnus, istori-
jos daktaras Saulius ir dr. J.
Tumelis.

Dr. J. Girniaus pagerbimo va-
kare dalyvavo velionio našlė
Ona Girniuvienė, vyriausias sū-
nias Ramūnas, kiti šeimos na-
riai. Fotografė O. Pajadaitė
surengė nedidelę J. Girniaus
nuotraukų parodą.

Ketvirtroje į Laisvę studijų
savaitėje kalbėjęs prof. J. Palu-
binskas kvietė opoziciją teikti
daugiau konkrečių ir konstruk-
tyvių pasiūlymų kurti tvirtos
valstybės viziją, o ne vien tik
kelti valdančiosios daugumos
negeroves. Seimo narys A. Ra-
škinis išklė Lietuvos fronto
bičiulių parengtą studiją „I
pilnutinę demokratiją“ vertė ir
aktualumą dabarties Lietuvai,

nes tai yra krikščioniškos val-
stybės pavyzdys. O krikščionybė
ugdo ne tik asmenybę, bet ir
iškelia laisvę, kuri derinama su
atsakomybe. Žurnalistas V. Va-
liušaitis pabrėžė, kad pilnutinės
demokratijos programa nėra
krikščioniškos valstybės mode-
lis, bet demokratiškos valstybės
visuma, kurioje užtikrinama po-
litinė, ekonominė bei kultūrinė
demokratija. Lietuvoje kol kas
veikia tik politinė, o ūkinė ir
kultūrinė – dar reikia siekti.

Valstybė neturi skverbtis į as-
mens sąžinę ir pasaulėžiūrą.
Kauno tarybos narys A. Dragū-
nevičius atkreipė dėmesį į tai,
jog užsienyje yra didžiulis Lie-
tuvos intelektualių (išėivių) po-
tencialas, kuris turėtų būti
panaudotas kuriant demokrati-
nę Lietuvos valstybę. Jos kūri-
mo procese savivaldos reikšmę
išklė Kauno tarybos ir valdy-
bos narys R. Kupčinskas. Ponia
A. Nisteliene lietuvių tautą su-
skirstė į „karštuosius“, „šaltuo-
sius“ ir „drungnuosius“: pirmie-
ji – emigravo į Vakarų arba
kankinasi Sibire, antrieji –
kolaboravo su okupantais tėvyn-
ėje, tretieji – liko „praplautais
smegenimis“, nesugebėję at-
skirti tikrąją tautos vertybių.
Kauno m. tarybos narys J. Ba-
kutis kalbėjo apie išėivių ir
tėvynainių santykius okupaci-
jos metu, sugebėjimą išlaikyti
gerus santykius, suprasti vieni
kitus. Dailės gimnazijos moky-
t. J. Kudarauskienė su susirūpi-
mu kalbėjo, kad atkūrusios Nep-
riklausomybę Lietuvos mokyk-
lose nesimato jokių poslinkių ar
permainų, o juk mokytojai pri-
valo savo mokinius išauklėti
dorais žmonėmis. Nepaslapstis,
kad dar ir šiuo laikotarpiu
istorijos vaikus moko buvę kom-
partijos nariai... Sajūdžio vadov-
as, istorikas dr. R. Batūra
palietė Lietuvos pietročių pro-
blemas, studijų į Laisvę savai-
tės reikšmę, pabrėždamas, kad
„Valstybė, Tėvynė, Tauta, yra
valstybingumo pagrindai ir mes
juos privalome ginti“. Ponas
Dragūnevičius sakė: „Turime
savo valią, protą, išvermę.
Reikia mažiau verkti, daugiau
veikti“. Jis pasidžiaugė, kad
mes su Vakarų tremtiniais
esame viena tauta. Bet „kodėl
išėiviai už teisę gauti Lietuvos
pilietybę yra priversti mokėti
500 JAV dolerių?“ – klausė
kaunietis tarybos narys Govo
11-osios akto signataras G.
Šerkšnys sakė, kad svarbiausias
tikslas buvo išsivaduoti iš sovie-
tinės okupacijos. Tad reikėjo
kurti piliečių visuomenę,
ekonomiką ir ypač laisvos ini-
ciatyvos ekonomiką, keisti
žmonių sąmonėje buvusią
vertybių sistemą. Sovietinės
okupacijos metais žmonių ini-
ciatyva buvo nuslopinta, o
atkurtoji Nepriklausomybė pa-
reikalavo mokytis, pralaukti
rūpinantis patiems, o ne laukti iš
valstybės. Kalbėtojas teigė, kad
prastai vyko teisinės sistemos
kūrimas, kad į Sajūdį ėjo įvairių
partijų nariai, iš jų ir komuni-
stai. Todėl 1992 m. įvykęs at-
siskyrimas nuo LKP iš dalies
nulėmė rinkimų rezultatus.

Paskutiniam studijų savaitės
posėdžiui vadovavė į Laisvę fon-
do filialo valdybos pirmininkas
J. Tumelis ir centrinio fondo
atstovas A. Raulinaitis įteikė
1995 m. fondo į Laisvę premiją
„Laisvės kovų archyvo“ redak-
torėi D. Kuodytei. Ši 4 tūkst.
litų premija jai suteikta ne vien
už aktyvią veiklą IX forto, Re-
zistencijos kovų muziejuje,
Politinių kalinių ir tremtinių
sąjungoje, bet ir už parengtus
dokumentus apie pastarųjų me-
tų KGB veiklą Lietuvoje. Kaip
žinia, D. Kuodytė parengė
dokumentų rinkinį „Iš nau-

jausios Lietuvos istorijos“, apie
kurį ne kartą buvo rašyta
„Draugo“ puslapiuose.

Atsiveikimo vakarone,
kaip ir susipažinimo vakara,
vedė adv. J. Kairevičius ir inž.
A. Stepaitis. Programėlė atliko
Jezuitų mokyklos ketvirtokė
Mėta Valiušaitytė ir jos 6-metė
sesutė Rusnė. Kauno m. tarybos
J. Bakutis, atlikęs savo progra-
mą, pakvietė visus bendrai dai-
nai. Tautos poeto B. Brazdžionio
eilėraštį „Paskutinysis pas-
merkojo žodis“ perskaitė buvęs
Intos lagerio tremtinys D.
Kvedaras.

Ketvirtoje į Laisvę studijų
savaitėje pranešta, kad jau
sudaryta 5-osios studijų savai-
tės, įvyksiančios kitąmet Tel-
šiuose, renginių komisija. Kar-
tu padekota šios studijų savaitės
rengėjams ir organizatoriams J.
Misiūnui, J. Tumeliui, V. Valiu-
šaičiui. Į Laisvę fondo valdybos
pirmininkas J. Tumelis apgai-
lestavo, kad kaunietiškoje stu-
dijų savaitėje negalėjo dalyvauti
iškilios asmenybės – fondo va-
dovs K. Ambrozaitis, red. J.
Baužys, kovų už Laisvę vetera-
nai A. Damušis, P. Kisielius, J.
Kojelis, V. Majauskas, R. Šom-
kaitė ir kt. Užbaigiant paskuti-
nę studijų savaitės dalį, inž. A.
Stepaitis pasakė: „Įvairovė vie-
nybėje yra mūsų stiprybė, kuri
padės Lietuvai kilti iš griu-
vesių“.

Studijų savaitėje Kaune be
jau minėtų prelegentų dalyvavo
čikagietis V. Nandžius, A. Rau-
linaitienė iš Los Angeles, muzi-
kė ir dainininkė L. Stepaitienė
iš Čikagos, dėl sušlubavusios
sveikatos negalėjusi savo kon-
certu pajairinti savaitės pro-
gramą, kngos „Penktas: nežu-

ŠALFAS s-gos metinėmis žaidynėmis, Clevelande vykusiomis š.m. gegužės 19-21 d., buvo gyvas visuomenės susidomėjimas. Nuotraukoje – dalis susidomėjusių stebėtojų.

Nuotr. E. Vodopalienės

LIETUVIŲ TELKINIAI

CELEVELAND, OH

TARPTAUTINIAME PIANISTŲ KONKURSE

Clevelando Muzikos institute
vyksta tarptautinis pianistų
konkursas The Cleveland Inter-
national Piano Competition. Jame
dalyvauja ir dvi lietuvaitės –
Eglė Janulevičiūtė ir Sonata
Deveikytė Zubovienė.

dyk!“ autorė, garliavietė B.
Pečiokaitė-Adomėniene, poli-
tikalė-mirtininkė, rašytoja A.
Sucilienė su dukra psichologe ir
poete Jūrate ir daug kitų.

Kaunietiškoji studijų savaitė
savo turtinga tematika įvairo-
ve ir turininga programa galėjo
sulaukti ir didesnio visuomenės
dėmesio. Bet, matyt, tai nulėmė
pats vidurvasario metas, kai
daugelis atostogauja. Tačiau
rengiant kitas studijų į Laisvę
fondo savaites, galbūt reikėtų
pasirinkti tinkamesnį laiką,
kad jos posėdžiuose galėtų gau-
siau dalyvauti įvairaus amžiaus
Lietuvos žmonės, o ypač jauni-
mas – studentai, moksleiviai,
nes studijos savo tematika išties
vertos gausnės auditorijos.
Kai laikmetis toks dinamiškas
ir kupinas įvairiais politiniais,
idėjiniais ir kultūriniais įvy-
kais, vertėtų pagalvoti ir apie
gal kiek trumpesnes studijų
savaites ir rengti jas galbūt
dukart metuose – rudenį ir pa-
vasarį. Visi tai dar labiau
pasitarnautų į Laisvę fondo
lietuviškai kultūrai ugdyti
tikslui.

(Pabaiga)

A.A. DR. VLADAS BLOŽĖ

Floridoje mirė dr. Vladas Blo-
žė, ilgus metus gyvenęs Clevel-
ande. Jis buvo „Tėvynės garsų“
radijo programos rėmėjas, „Vil-
ties draugijos pirmininkas, pri-
klausė Ohio Gydytojų draugijai.
„Tėvynės garsų“ radijo tris-
dešimties metų sukakčiai pami-
nėti, finansavo poeto Balio Au-
gino knygos „Giesmės žydėjimo
metas“ išleidimą. Nuoširdžiai
užjaučiama liedimo liūdinti
zmona Lilė, dukros ir visi arti-
nieji.

GEGUŽINĖ LIETUVIŠKAI SPAUDAI REMTI

Praėjusį sekmadienį Liudos ir
Vincio Apanių sodyboje vyko
„Dirvos ir „Vilties“ dr-jos
gegužinė. Svečius kvietė „Tėv-
nės garsai“ ir Dievo Motinos pa-
rašius žiniaraštis žodžiais.
„Atsilankyme ir paremkime
lietuvišką spaudą, kuri dešimt-
mečius lydėjo išėivių, palaiky-
dama mūsų lietuvišką atsparu-
mą, garsindama Lietuvos lais-
vės bylą ir burdama mus visus
į vieną šeimą“. Gegužinėje
dalyvavo svečiai iš Čikagos,
Amerikos Lietuvių Tautinės
sąjungos pirmininkas dr. Leo-
nas Kriaučeliūnas.

NAUJI DIREKTORIAI

„Lietuvių sodybos“ nauji
direktoriai: pirmininkas Vyte-
nis Čiurlionis, vicepirm. dr.
Danguolė Tamulionytė, sekreto-
rė Violeta Leger, išdinininkas
Vytautas Apanavičius, narė Ma-
rytė Gruzdytė, narys advokatas
Paul Chalko.

T.G.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turū Chicago miesto leidimą. Dir-
bu ir užmiesty. Dirbu greitai, garan-
tuotai ir sąžiningai,
312-779-3313
KLAUDIJUS PUNITIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit
kas mus už apdraudą nuo ugnies,
aip pat ir už automobilio
draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio, alu-
miniaus ir kt. Turū darbo
draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-969-2658.

FLAT RATE CALLS

Any Day • Any Time
Latvia, Lithuania, Estonia
Russia, Ukraine — \$.85/min
for information call
1-800-453-0957 ext 112
CYBERLINK

FLAT RATE CALLS

Bet kurią dieną • Bet kokiu laiku
Latvia, Lithuania, Estija,
Rusija, Ukraina — \$.85/min
informacijai kreipkitės
1-800-453-0957 ext 370
CYBERLINK

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MA-
ŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĒ-
SINTUVUS.
H. Deekys
Tel. 585-6624

MOVING—KRAUSTYMAS

Profesionalus pataravimas
priėnamomis kainomis,
jums patogu laiku. Draudimas
garantuotas. Kreipitės:
Gediminas: tel. 312-925-4331

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltūi
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus,
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesio-
naliai, sąžiningai ir asmeniškai
pataravimas. Įkainavimas veltūi.

HELP WANTED

Ieškau moters padėti namų
ruošoje ir gyventi kartu.
Maistas, kambarys ir alga
708-825-6404

Ieškomas patikimas, patyręs žmogus
tvarkyti butus, pjauti žolę, atlikti nedidelius
pataravimus ir t.t. Čikagos Beverly rajone.
Reikia rekomendacijų. Skambinti Joe
Dauparas 312-247-2437 antradieniais arba
trečiadieniais tarp 10 val. ryto ir 5 val.
p.p.

IEŠKO BUTO

Pensininkas ieško išsinuomoti
trijų kambarių butą su baldais
ir šiluma. Skambinti
312-737-6647

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

- ŽMOGUS PRIEŠAIS DIEVAI. Filosofijos ir
religijos pagrindai. Salvino Biolo, SJ. 69
psl. \$3.00
- LEGENDOS IR PASAKOJIMAI APIE KŪDIKĖ-
LĮ JĖZŲ. Vertė kun. V. Kulikauskas. 173
psl. \$3.00
- ATVERKITE DURIS. Įvadas į socialinę baž-
nykės doktriną. Bern. de Castera. 127
psl. \$2.00
- LOGOS. Religijos, filosofijos ir meno žurnalas.
No. 8. 240 psl. \$10.00
- KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 m.
Kaune. Ant. Dundzila. 96 psl. \$4.00
- LIETUVA PABALTIJY. Istorijos ir kultūros
bruožai. Alg. Greimas. S. Žukas. 158 psl. \$4.00
- GROŽIO AKIVAIZDOJE. Novelės. And. No-
rimas. 207 psl. \$10.00
- LAIŠKAI MYLIMOSIOMS. Daumantas. 247 psl. \$12.00
- DĖDĖS SAMO ŽEMĖ. Pažintis su Amerika
(JAV) Vincas Šalčiūnas. 335 psl. \$13.50
- ČEKISTO NAUGOSE. Prisiminimai. Br.
Daunoras. 111 psl. \$3.50
- AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874-1910.
Vacl. Biržiška. Redagavo St. Vaškeliėnė.
280 psl. \$10.00
- PABŪK, VARNĖNE, SVEČIUOSE. Poezija. J.
Minelga. 64 psl. \$5.00
- MANO KRYŽIAUS KELIŲ ODISĖJA. Sibiran
tremtinio atsiminimai. Povilas Šilas. 320
psl. \$8.00
- KELIONIŲ VYNAS. Kelionių išpūdžiai.
Henrikas Stasas. 276 psl. \$12.00
- LIETUVIŲ KALBOS DALYVIŲ VARTOSENĄ.
Antanas Klimas. 83 psl. \$3.00
- LIETUVOS BEI LIETUVIŲ KRIKŠTAS IR
1387-JI METAI. Jonas Dainauskas. 352
psl. \$15.00
- AŠ PADARYSIU JUS ŽMONIŲ ŽEVEJAMS. Atsi-
minimai iš gyvenimo Lietuvoje ir Sibire.
St. Kiškis. 140 psl. \$75.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai
prideda Sales tax. 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi tiek
Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai prideda pašto
ir supakavimo išlaidų apmokėjimui.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

FSLIC
EQUAL HOUSING
LENDER

LAIŠKAI

EKONOMIJA AR EKONOMIKA

Mūsų spaudoje abu šie žodžiai yra paprastai vartojami kaip sinonimai. Tai nėra tikslu. Abu yra skoliniai iš anglų kalbos. O anglų kalboje jie turi skirtingas prasmes. Pagal Websterio žodyną, kuris yra anglų kalbos „biblija“, ekonomija (economy), kai kalbama apie valstybes, yra turty gamybos, paskirstymo ir sunaudojimo sistema. Tai labai plati sąvoka. O „economics“, atitinkantis mūsų ekonomiką ir paprastai vartojamas viena-skaitos forma, yra tik mokslas apie ekonomiką su daug siauresne sąvoka.

Pas mus daroma priešingai: žodis „ekonomika“ beveik visai išstūmė ekonomiką, ypač Lietuvos spaudoje. Tai veda prie nesupratimų. Pavyzdžiui, kai rašoma, kad Lietuvos ekonomika blogėja, skaitant darosi nebeaišku, ar kalbama apie Lietuvos žmonių ekonominę gerovę, ar apie akademinį lygį Lietuvos universitetų ekonomijos mokslų fakultetuose. Todėl siūlyčiau šiuos du žodžius vartoti skirtingai, pagal jų prasmę, kaip kad yra daroma anglų kalboje, iš kurios šie žodžiai pasiskolinti.

Zenonas Prūsas
Chillicothe, OH

DAR APIE VISATĄ

Rugpjūčio 11 d. laiškų skyriuje Genei Valantinienei nepatiko Nijolės Jankutės straipsnis apie visatą.

N. Jankutės aprašymas apie George Smoot knygą „Wrinkles in Time“ gana įdomus. Nusipirkau tą knygą ir su įdomumu skaitau. Genei Valantinienei sako Jankutei: ji žinanti, jog regimą ir neregimą visatą sukūrė Dievas. Tą mes visi žinome ir tikime, bet kaip? Nejaugi Dievas atėjo, atsėdėjo ant ežios kranto ir iš gabalo molio nulipdė visatą...

„Big Bang“ nėra nei herezija, nei nauja teorija. Viso pasaulio astronautai, fizikai bei žymiausi mokslininkai jau dešimtmečius intensyviai tyrė šio sprogimo galimumą, laiką ir pasekmes. Pati pirmoji sąlyga gyvybei buvo pradėta, kai gimė laikas, kai prieš 15 milijonų metų sprogo pirmas medžiagos kamuolys. Sprogimas, kuris tebevyksta ir dabar.

Sprogimas buvo preciziškai apskaičiuotas, nei per didelis, nei per mažas, kad galėtų susiformuoti planetos. Čia mokslininkai nutyla, jausdami Aukščiausiojo išmintį. Netikslu mokslininkus pavadinti ateistais. Jei esi religingas, „Big Bang“ – tartum žingsnis į Dievą. Atradimų faktais paaiškinama, kaip gimė visata, tačiau pats pagrindinis klausimas, kas ją pagimdė, jau pereina į teologijos sritį, kaip

pasakė ir knygos autorius. Ar nėra vertingesnis tikėjimas, kuris eina iš sielos gelmių, kuris, žiūredamas į pasaulį, nesistengia jo analizuoti, bet jausite jaučia jame tėvišką Kūrėjo ranką?
Juozas Žemaitis
Cicero, IL

V. VOLERTAS IR BIUROKRATAI

Išvalgiame straipsnyje („Draugas“, 95.VIII.9) Vytautas Volertas tvirtina: „Viską trukdo biurokratija. Lietuva privalo sunaikinti šį kenksmingą padarą“. Gal nesunaikinti, bet tikrai reikėtų ją sumažinti ir sukultūrinti. Daug kur sudaromi visiškai nereikalingi sunkumai. Jis rašo apie vargus, atgaunant (nepaprastą) Lietuvos pilietybę ir apie vis naujų komisijų sudarymą. Volertas ragina atsakyti, „kas yra Narušienės, Brazausko, Bobelio, Nainio komisijos, ko jos siekia, kuo viena geresnė už kitą“. Steigiamos ne tik komisijos, bet ir ministerijos, taigi sudaromi papildomi valdininkų kadrai. Biurokratiškas „baisusis sapnas“, atrodo, dar ilgai kamuos Lietuvos žmones, net ir išėsius.

Prisimenu, kai 1992 metais man reikėjo pratęsti vizą, atidaviau savo pasą Vytauto Didžiojo universiteto užsienio reikalų vedėjui ir po trijų savaičių gavau ją atgal su nauja galiojimo data. Kai 1994 metais reikėjo tą patį atlikti, Vyt. Didžiojo un-to atstovai to padaryti jau negalėjo – patiemis deštytojams reikėjo važiuoti į Vilnių. Keliems profesoriams nuvažiavus kartu ir kiek pastovėjus eilėje, pasiūlė užpildyti anketas, surinko jas, ir pasas, ir pasakė atvažiuoti už savaitės. Kaune studentai liko be paskaitų (matyti, nei valdžiai, nei biurokratams tas netūpi), o deštytojai be reikalo varginami. Tiesa, dabar JAV piliečiams nereikia vizų, bet po 80 dienų rudens semestras dar nebus pasibaigęs – reikės pratęsimą. Ar vėl dėl to reikės 30 deštytojų po du kartus važiuoti į Vilnių, paliekant studentus be paskaitų – parodydys greita ateitis. Kultūringose valstybėse didėję pagarba žmogui, mažėję visokie formalumai, tad kodėlgi Lietuvoje tiek daug žingsnių minama atgal? Kai visa valdžia yra sutelkta į vienos partijos rankas, tai ir atsakomybė tenka jai. Lietuvos piliečiai neturėtų to užmiršti.

Justinas Pikūnas
Northville, MI

PIRMIEJI ISPŪDŽIAI ČIKAGOJE

Aš, tik atvykusi į Čikagą, atėjau į Lietuvių Bendruomenės šventę, kuri vyko parke. Tuoju buvau užsipulta, ko atvažiavau ir dar daugiau... Supratau, kad senieji, vadinami „dipukai“ yra kažkur nukentėję nuo atvykusių lietuvių vienaip ar kitaip ir tuo pateisiname jų reakciją. Mes, dabar atvykusių, turime įrodyti, kad esame darbštūs,

Dr. J. Kriaučiūnas sėdi ant savo pastatytos „akmeninės jūros“, kurioje „plaukia“ ir akmeninis laivas, Putname, Nekalto Marijos Prasidėjimo seserų miškelyje.

Nuotr. K. Ražausko

nuoširdūs, norintys kitiems padėti, norintys bendrauti, nors dar ne visai žinome, nuo ko pradėti.

Buvau maloniai nustebinta, pakliuvusi į Algimanto Kezio „Galeriją“. Čia buvo pristatytos trys naujai išleistos lietuviškos knygos, kurių bendraautorius yra A. Kezys.

Gražiai buvo suorganizuotos jaunajai lietuvi poetei Nendrei išleistuvės į Lietuvą. Vakarais buvo turiningas, nuoširdus, draugiškas.

Straipsnyje „Naujosios kartos lietuvių buriasi“ („Draugas“, liepos 25 d.) rašoma, „kad atvykusių nepasitiki jokiais organizacijomis“... Aš manyčiau, jie jau seniai norėjo, bet neturėjo galimybių, nes nebuvai nelabai norėjo priimti į savo tarpą, reikėdami nepasitikėjimą, arba skyrėsi bendravimo formos. Bė to, susibūrimams reikalinga vieta ir pradinis finansavimas.

Buvo labai malonu matyti, kaip A. Kezys moka burti žmones nuoširdžiai bendradarbiauti.

Albina Birgiolienė
Chicago, IL

KVIEČIAME ATVYKTI

1995 metų rugpjūčio mėnesį sukurta 80 metų, kai Vilniuje buvo įkurta pirmoji lietuviška gimnazija, kuriai 1921 metais suteiktas Vytauto Didžiojo vardas. Tai buvo svarbiausias lietuviškos ir prarastų valstybingumo atstatymo vilties židinys Vilniaus krašte. Gimnazijos mokytojai dirbo Lietuvos valstybės atkūrėjai, Vasario 16-tosios akto signatarai: Jonas Basanavičius, Antanas Smetona, Mykolas Biršiška, Petras Gaidelionis ir kt. Vadovaujant ilgamečiui gimnazijos direktoriui Marcelinui Šikšniui, čia mokėsi daug Vilniaus krašto švietėjų. Kai kuriais jų, sulaukusiais garbus

amžiaus, džiaugiamės ir siandien.

Gimnazijos jubiliejų minėsime šių metų rugpjūčio 22-24 d. Vilniuje, kai bus gražintas Vytauto Didžiojo vardas Esančioms eksperimentinėms klasioms Antano Vienuolio vidurinėje mokykloje. 1996 metais Vytauto Didžiojo gimnazija įsikurs Senamiestyje, Augustijonų gatvėje. Šiuo metu vyksta jos projektavimo ir statybos darbai.

Vytauto Didžiojo gimnazijos atkūrimo taryba ir atkūrimo šalpos fondas kreipiasi į Pasaulio lietuvių bendrijas, fondus, Respublikos žinybas, pavienius asmenis prisidėti ir materialiai paremti šią kilnią iniciatyvą.

Atkuriamam gimnazijos mūziejui maloniai prašytume siųsti mums išfikusių medžiagą, prisiminimus apie mokytojus,

mokinius, jų darbus ir gimnazijos gyvavimo laikmetį.

Gerbiami gimnazijos auklėtiniai, atsiliepkite ir papasakokite apie save, bendražygius. Iš anksto nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie prisidės prie Vytauto Didžiojo idealų išsaugojimo ir stiprinimo.

Norintys dalyvauti iškilnėse, registruojasi paštu arba telefonu: Aušros Vartų g. 23, Vilnius 2030, tel. 62-99-46, 62-41-83, fax. (370-2) 72-56-92.

Vytauto Didž. gimnazijos atkūrimo taryba ir šalpos fondas

• JAV Aukščiausiasis teismas 1962 m. birželio 25 d. paskelbė nutarimą, kad bet kokia malda New Yorko valstijos valdiškiose mokyklose yra nevertotina, nes tai prieštarauja Konstitucijai.

Tyliai išėjai į Amžino Gėrio Sodus. Palikai mus gedėti ir šviesiai prisiminti gyvenime įmintas pedas.

Tauriam lietuviui

A.†A. ALGIUI DANTAI

iškeliavus amžinybėn, širdgėloje ir sielvarte likusių žmonų JULIJĄ, velionio seserį, dukrą, sūnus ir jų šeimas giliai užjaučiame, liūdime ir jungiamės maldoje.

Regina ir Bronius Latožai
Milda ir Vytautas Rukuižai
Frina ir Leonas Žeruoliai
Elena ir Česlovas Rukuižos

PADĖKA A.†A. RASA C. PAUKŠTIS ŠIMKUTĖ

Mūsų mylima ir brangi Motina, Duktė ir Sesuo iškeliavo iš šio pasaulio birželio mėn. 23 dieną ir buvo palaidota birželio mėn. 26 dieną šalia tėvo.

Nuosirdžiai dėkojame geriamam kunigui Algirdui Palokui už maldas koplyčioje, gedulingų šv. Mišių atnašavimą už velionės sielą ir palydėjimą į Amžino Poilsio vietą.

Nuosirdi padėka visiems giminėms, draugams, artimiesiems ir pažįstamiems, atsilankiusiems atsisveikinti su a.a. Rasa koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjusiems velionę į kapines. Širdingai aciu visiems, pareiškusiems mums užuojautą žodžiu, laišku, telefonu, spaudoje, už šv. Mišias, aukas šv. Mišioms, aukas, šeimos nuožūra paskirtas Balfui ir našlaičiams.

Nuosirdus aciu ir už gražias gėles koplyčioje, kurios taip prasmingai puošė a.a. Rasos karstą. Dėkojame karsto nešėjams, suteikusiems velionei paskutinį patarnavimą palydint ja į Amžino Poilsio vietą.

Gili padėka laidotuvių direktoriui D. Petkui už patarnavimą. Liko giliai nuliūdę: dukte Erika, sūnus Aleksandras, jų tėvas Edwardas, motina Valerija Šimkienė, broliai: Mindaugas ir Algis su šeimomis, tetos ir visi kiti giminės ir draugai.

A.†A. ALGIS V. DANTA

Gyveno Lederach Pennsylvania (Philadelphia). Po trijų savaičių sunkios ligos mirė 1995 m. rugpjūčio 16 d., 3:30 val. ryto, sulaukęs 65 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 46 m. Nuliūdę liko: žmona Julija; sūnūs: Aleksas ir žmona Joana, Andrius ir žmona Marytė, Tomas, Robertas ir žmona Melanie bei dukra Viktorija ir vyras Kęstutis su šeimomis; šeši anūkai: Viktorija, Petriukas, Michael, Emily, Allison ir Aras; sesuo Živilė ir vyras Lenas.

Velionis bus pašarvotas šeštadienį, rugpjūčio 19 d. Atsisveikinimas 9 val. ryto, 10 val. ryto šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, 19th and Wallace, Philadelphiaje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palydėtas amžinam poilsiui Priskėlimo kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, vaikai, anūkai ir sesuo.

Laidotuvių direkt. Charles Roman Funeral Home. Tel. 215-765-4110.

Ramūs tie, kurie žino ir supranta buities laikinumą.

Gyvenimą, jo kryžkelius ir painiavas su šviesuliais bei šešėliais baigus

A.†A. ALGIUI DANTAI,

netekties dramatiškai paliestus žmoną JULIJĄ, dukrą ir sūnus su šeimomis bei seserį ŽIVILĘ ir jos šeimą, guodžia ir užjaučia.

Bronė, Kristina, Vytautas, kun. Vytautas ir Virgus Volertai

A.†A. ALGIUI DANTAI

mirus, jo žmonai JULIJAI, sūnams ALEKSUI, ANDRIUI, TOMUI, ROBERTUI ir jų šeimoms, dukrai VIKTORIJAI ir jos vyrui bei seseriai ŽIVILEI reikiame gilią užuojautą.

Dr. Alfonsas ir Enna Kisieliai
Dr. Tomas ir Rita Kisieliai
Vytautas ir Martha Kisieliai
Stasys ir Elena Barai

PADĖKA A.†A.

RAIMUNDAS J. SZWED (ŠVEDAS)

Gyveno Chicagoje, McKinley Parko apylinkėje. Mirė 1995 m. liepos 6-tą dieną. Palaidotas liepos 10-tą dieną šv. Kazimiero kapinėse.

Aciau kun. J. Kuzinskui už maldas koplyčioje, šv. Mišių auką ir palydėjimą į kapus. Nuosirdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems atsilankiusiems koplyčioje ir palydėjusiems a.a. Raimundą į jo paskutinę poilsio vietą.

Aciau už pareiktas mums užuojautas, už aukas, už gėles. Širdingiausias aciu Laimai Ardickienei, pastoviai lankiusiai velionį ligos metu; A. Baniui už vežiojimą pas daktarus, į ligoninę; V. Petrauskui už pagalbą laidojimo reikaluose.

Aciau karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui D. A. Petkui už patarnavimą. Aciau, aciu visiems.

Nuliūdę: žmona, podukros su šeimomis, ir visi kiti artimieji giminės.

A.†A.

VIKTORIJAI PUNIŠKIENEI

mirus, gilią užuojautą reikiame jos dukroms ONAI RIMKIENEI ir JOANAI RUDĖNIENEI bei jų šeimoms ir giminėms.

Aldona Stankus ir šeima
Genutė Paketuris
Levonora Paketuris

L I E T U V O S A I D A I

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Penktadieniais 7:00 v.v. — 8:00 v.v.
1450 AM banga.

Adresas: 2624 W. 69 St.
Chicago, IL 60629

Tel. 219-696-2228/Tel. - Fax 219-696-7760

Šv. Mišios Putnam, CT, susitikimo su visuomene šventėje.

Nuotr. L. R. Kulbienės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pasaulio lietuvių centras remia „Draugą“ (kaip ir „Draugas“ jį nuolat remia, reklamuodamas gausius renginius ir spausdindamas tu renginių aprašymus bei nuotraukas). Centras ruošiasi dalyvauti „Spaudos baliuje“, kuris įvyks rugsėjo 24 d. Martinique salėje. Į šią nuotaikingą „Draugo“ dienraščio šventę PLC užsisakė viso stalo bilietus.

Robert Boris, Detroit, MI, Lietuvos vyčių veikėjas ir Aid to Lithuania, INC, prezidentas, apsilankęs Čikagoje, užsuko ir į „Draugo“ knygyną, įsigydamas nemažai leidinių.

BALFo gegužinėje, kuri bus rugpjūčio 27 d., sekmadienį, Jaunimo centre, dalyvaus ir **BALFo** centro valdybos pirm. **Marija Rudienė**, jau ilgus metus vadovaujanti šiam kilniam šalpos darbu. Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti į gegužinę ir tuo pačiu padėti savo tautiečiams, patekusiems į vargą (ypač Lietuvoje). Kiekviena parama padės nušluostyti bent vieną vargą asarą.

Šį sekmadienį, rugpjūčio 20 d., 10:30 val. Mišiose, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje giedos Vilniaus operos solistas **Vincentas Kuprys**, vargonais akompanuojant jo dukrai – **Eugenijai Kuprytei**. Parapijos klebonas kun. **Jonas Kuzinskas** kviečia parapijiečius – ir iš toliau lietuvius – dalyvauti šiose šv. Mišiose, kuriose graži liturginė muzika atgavins sielą nuo visų vasaros karščių.

„**Nemunas**“ yra naujai sudarytas orkestras, galbūt dar daugeliui negirdėtas. Jis linksminis svečius Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, metinėje gegužinėje sekmadienį, rugpjūčio 20 d., 12 val. (pradžią – o pabaigą...). Graži PLC aplinka, skanus maistas, linksma muzika, progą pasportuoti, laimėjimai, visokios linksmybės, o ypač pažįstami ir draugai, sudarys visiems malonią nuotaiką praleisti sekmadienio popietę ir tuo pačiu paremti svarbią lietuvišką instituciją – Pasaulio lietuvių centrą. Renginių komitetas visuomenę nuoširdžiai kviečia atvykti.

x Kviečiame į „Gintaro“ klubą 2548 W. 69-tą gatvę rugpjūčio 19-tą dieną, 10 val. vak., kur įvyks teatralizuota muzikinė programa šou, kurioje dalyvaus senmergių lyderis **Monika**, ponas **Šerėnas**, **Miša Gorbačiovas**, **Zakarauskas**, humoristas **Kęstutis Alčiauskis**, dainininkas iš Lietuvos **Vytautas Šišliauskas**. Šoks dailios šokėjos, gros ansamblis „Gintaras“, **Alvydas Blinstrubas**, **Saulius Zutkus** ir **Antanas Čiurlionis**. Puikią nuotaiką garantuojame. Neveluokite, galite likti už durų.

(sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą. **Albinas Kurkulis**, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-360-5531 ir **Paulius Kurkulis**, 312-360-5627, dirbą su **Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiami ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Tadas Varaneckas, jaunas skautas-stovyklautojas, š.m. Rako stovyklavietėje stebi komandą rikiuoteje.

Nuotr. A. Lintako

x Amerikos Lietuvių Rado programa keičia transliacijų laiką: penktadienio programa bus girdama antradieniais 8-9 val. vakaro per **WCEV**, 14.50 AM. Taip pat kviečiame pasiklausyti ir sekmadieninės programos 7-8 val. ryto per tą pačią stotį. Vedėjas – **A. Šlutas**, 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632, tel. 312-847-4903.

(sk)

IDOMU IR LINKSMA „SEKLYČIOJE“

Trečiadienį, rugpjūčio 9 d. programos vadovė **Elena Sirutienė** pranešė, kad ši popietė bus ypač įdomi. Pirmoje dalyje „Draugo“ redaktorė **Danutė Bindokienė** kalbės mums tema „Lietuva ir mes“, o antroje dalyje **Pupų Dėdės** vaikaitis **Antanas Čiurlionis** palinksmins savo dainomis ir akordeono muzika. Plojimais reiškim savo pasitenkinimą.

„Draugo“ redaktorę visi pažinojome, kaip įdomią, su humoro atspalviu kalbėtoją visiems svarbiomis temomis, kurių patys nepastebėdavome, ar ir nesugebėdavome aiškiai išgildinti. Tokia ji yra kalboje, tokia ir savo kasdieniniuose vedamuose „Drauge“. Programos vadovė, pristatydama popietės dalyviams viešnią, sakė, kad tai nepaprasto darbštumo, pastūmo ir ištvermės savo principuose moteris. Ji užaugino nemažą šeimą (4 sūnūs) ir yra rašytoja daugelio knygų ir nesuskaičiuojamų straipsnių ir paskaitų ir gabi redaktorė, ne tik dienraščio „Draugo“. Ji Lietuvai skiria visas savo jėgas ir su nerimu seka Lietuvos sunkų laisvėjimą iš ilgametės vergijos, kurios metu pavergėjas panaudojo ne tik brutalią jėgą, bet ir gerai apgalvotą būdą su naikinti tautos „šaknį“ – kaimiečius ir jaunąją inteligentiją, išgrūdant atspariausius ir Sibirą mirčiai, o kraštą paverčiant savo karo būrių ir karinės pramonės bei kolektyvinių ir valstybinių žemės ūkių rajonu, kuriame po griežtos partijos priežiūra visi buvo įdarbinti ir minimaliai aprūpinti, leidžiant vartoti savo kalbą ir cenzūruojama spaudą, reikštis mense ir sporte SSSR sudėtyje ir jausti KGB šešėlių kiekviename žingsnyje. O svarbiausia – negalvoti savarankiškai, nes tai tik partijos reikalas. O žmonės tegalėjo „kombinuoti“ kaip nuvogti ar per „blatą“ įsigyti, ko jiems labiausiai trūko. Ir taip užaugintos išstos dvi kartos, kurios vis tik, progai pasitaikius, sugėbėjo beginkliai sukilti ir, nutraukus pančius, pasiskelbti pasauliui, kad vėl atkuria savo 1940 metais užgnaužtą nepriklausomybę. Bet kas toliau?

Krašte turima daugybė specialistų, mokslininkų, gabių mechanikų, sportininkų ir menininkų, pritaikytų tik partijos centralizuotai sistemai, o, jai sužlugus, nesuprantančių, kas yra laisvė ir kaip atkurti laisvąją valstybę. Krašte ¼ milijono ištrintų partiečių, kurie kartu su šeimomis sudaro 1/3 tautos gyventojų, su baime sekė ką darys tauta ir kaip jiems išlaikyti savo aukštą gyvenimo standartą. O likę 2/3 tautos nugašdinti, paklusnūs buvusio režimo vergai. Jie slapta visą laiką ilgėjosi laisvės, bet ją pažinojo tik iš slaptų tėvų bei senelių pasakojimų, o viešai mokomi, kad laisvė – tai kiekvieno laisvė garbinti partiją, laisvė ignoruoti ir neigti religiją ir Dievą.

Kaip atkurti krašto laisvę – niekas tikrai nenusimanė. Dalis buvusių partiečių pajuto tėvynės šauksmą ir laisvės alkį, sudarė pirmąją vyriausybę, bet didesnioji dalis stengėsi jai trukdyti, kol patys pagrobė valdžią (tiesa, per rinkimus) ir dabar dirba, užsitikrindami sau vertingas pozicijas, nepaisant, kokiomis priemonėmis. Jie vengia aiškios tvarkos, nes „tik drumstam vandenį veltiniai savo vaikus peri“, o krašto ekonomija artinasi prie bankroto ir liaudies – prie visiško skurdo. To mes negalime nepastebėti, nors atvykę valdžios atstovai gieda pasigyrimų himnus. To negali nematyti ir „Draugo“ redaktorė, ir šios padėties aki-vaizdoje pasirušusi apsvarstyti ir mūsų santykių su šiuo dienu

Lietuva.

Klausėme atidžiai. Tiksliai pakartoti jos paskaitos mintis man sunku, nepaisant, kad mintys buvo aiškios ir įtikinančios, bet trumpo rašinio ribose tegalima pateikti tik pagrindinę santrauką: tauta yra amžina, o valstybė gali egzistuoti, klestėti arba būti nužudoma, jos padėtis nuolat keičiasi. Pasaulyje jau nėra vienataučių valstybių. Lietuvoje dar priskaitoma apie 80% lietuvių, bet didelė dalis ir jų turi savo kraujuje nemažą nuosimčių kaimyninių tautų priemaišų. O dalis tikrų lietuvių yra kaimyninių kultūrų paveikta taip stipriai, kad dirba ne Lietuvai. Dėl to ir gaunasi valstybėje nesklaidumai, nes pasireiškia įvairių tautinių grupių savi interesai.

Po visą pasaulį išsisklaidę išeiviai, politiniai ar ekonominiai „pabėgėliai“, sudarome apie 1/3 Lietuvos gyventojų – beviltiškai tirpstante svetimybėje jūroje. Lig šiol išeivija atliko ir Lietuvai labai svarbų vaidmenį. Ankstyvesni išeiviai, bėgdami nuo dar Rusijos carų vykdomo genocido, atvykę į JAV pajėgė susiburti ir išvystyti savitą Lietuvą. Nepaisant pažiūrų skirtumų, veikė per parapijas ir kultūrinės organizacijos, ir daug padėjo Lietuvai, atstatant nepriklausomą valstybę 1918-22 metais.

Antroji didelė išeivijos banga išsinesė dar stipresnį laisvės ir valstybingumo gelbėjimo jausmą. Susibūrė į **VLIKą**, **ALŲA**, **Lietuvių Bendruomenę** ir mažesnes organizacijas, visomis jėgomis stengėsi gelbėti Lietuvą. Organizuoti veikė, stengdamiesi suteikti žinių apie Lietuvą žmonėms ir vyriausybėms. Nuolat beldėmės į Baltuosius Rūmus, prašydami nepripažinti Lietuvos okupacijos. Visuomenėje kėlėm Lietuvos lietuviu vardą per kasmetinę lietuvišką operą, choras, tautinius šokus ir „Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos“ spausdinimą, išverstas į kelias kalbas. Efektas buvo didelis. Nepaisant, didžiulės komunistų propagandos, pasaulis gavo teigiamą nuomonę apie kovojančią už laisvę lietuvių tautą.

O kai 1990 metais sausio 13 d. beginklė minia, kartojanti „Lietuva, Lietuva“ nepabūgo rusų tankų, pasaulis sulaukė kvapą ir su užuojauta atsistojo mūsų pusėje. Pradedant **Islandija**, vieną po kito pradėjo pripažinti Lietuvą nepriklausoma valstybe.

Šiandien tas įspūdis jau kiek pasikeitęs. Lietuvos valdžią perėmė buvusi partija, žadėjusi per rinkimus „atkurti“ žmonės gerovę, tvarką, o tuo tarpu krašte klesti korupcija ir mafija įžūliai plėšikauja. Krašto ekonomija vis smunka, o žadėtą gerovę teturi tik buvę partijos pareigūnai, sribai ir KGB pensininkai su tūkstantinėmis pensijomis. Buvę politiniai kaliniai ir šiaip pensininkai pusbadžiauja su 150 litų per mėnesį. Ūkininkai, net ir sugėbėję kai ką užauginti, neturi rinkos, o už parduotą gaminių pusmečiais negauna pinigų.

Krašte su nerimu laukiama naujų rinkimų. Kaip charakteringa lietuviams – vienijasi ir darniai veikia tik likimo žiauriai spaudžiami, o šiaip tuoj skirstosi į grupes, ne visiškai aiškias partijas, kai tuo tarpu LDDP ir išlikę komunistai laiko jungtinį frontą ir rinkimuose vėl galėtų laimėti.

Genocidas nebūtinai vykdomas tik priešų, jis gali būti ir pačių piliečių vykdomas, užmirštant savo šaknis ir kalbą. Stiprinkime naują išeiviją ir nesukubėkime padėti ginklus, kuriais gynėme Lietuvą per komunistinį genocidą. Raskime lietuvišką spaudą, radijo programą – tai mūsų gyvybinis

Dr. Linas Sidrys (viduryje) su svečiais gydytojais iš Lietuvos (kairėje) dr. Kęstutiu Larikėnu ir dr. Romualdu Žemausku. Dr. Sidrys padovanojo daug vaistų Šv. Jokūbo ligoninei, kurioje dirba dr. Šumauskas, ir Vilniaus klinikoms, kur darbuojasi dr. Larikėnas.

„LIETUVA: JOS ATEITIES VIZIJA“

Šia tema remiasi 39-toji LFB studijų ir poilsio savaitė, prasidėjanti Dainavos stovyklavietėje, Michigano valstijoje, šį savaitgalį – rugpjūčio 20 d., ir tęsis iki rugpjūčio 27 d.

Pirmąją stovyklos dieną, sekmadienį, programoje numatytas tik pabendravimas, susipažinimas ir senų bičiulyčių atnaujinimas. Pirmadienį jau prasideda ir svarstybos, ir paskaitos. Prie apvalaus stalo bus diskutuojama užsienio lietuvių visuomeninė veikla. Diskusijose dalyvaus dr. Kazys Ambrozaitis, Juozas Baužys, dr. Zigmantas Brinkis ir dr. Petras Kisielius. Paskaitą skaito A. Musteikis. Vakare numatoma vakaronės programa.

Antradienį Juozas Baužys pristato LFB konferencijos nutarimus, dr. Ambrozaitis kalbės apie tų nutarimų vykdymą, Viktoras Naudžius – apie IV Lietuvos studijų savaitę, Algis Raulinaitis – apie Europos lietuvių studijų savaitę. Po pietų paskaitą „Sovietinis palikimas“ skaito Povilas Vaičekauskas. Vakaronėje numatyti video filmai.

Trečiadienį **Petras Plumpa** kalba apie pilietines ir moralines problemas Lietuvoje, taip

elementas.

Prelegentei **nutilus** plojome dėkodami, o parengimų vadovė pakvietė **Pupų Dėdės** vaikaitį mus palinksinti. Jau nebe pirmą kartą jį matėme „Seklyčioje“, ir vis gerėjomės jo sugėbėjimu pralinksinti ir prakvojinti. Panašiai kaip ir tikras **Pupų Dėdė** – **Beržys** mokojo linksinti ir kartais ką pakritikuoti savo klupečiuose.

Tikrai prisijuokėm ir net kartu padainavom, kol šeimninke jau susirūpino, kad pietūs gali atšalti.

Plojimais padėkojė ir gelėmis apdovanojė programos atlikėjas, kartu pavalgėm pietus ir patenkinti skirstėmės į namus.

Jonas Žebrauskas

pat atsako į klausimus ir įsijungia į diskusijas su klausytojais. Moderuoja **J. Baužys**. Popiet **Valdas Samonis** aptaria penkerių metų nepriklausomybės laikotarpio Lietuvos ekonomiją, moderuojant **A. Raulinaičiui**.

Ketvirtadienį **Kęstutis Keblys** aptaria „mirusią“ lietuvių literatūrą, o **P. Vaičekauskas** – Laisvės kovų archyvus ir Lietuvos istorijos keitimą. Moderatorius – **Vytautas Volertas**. Pavakariop numatytos diskusijos, fondų metiniai susirinkimai ir kiti organizaciniai reikalai.

Penktadienį kalbės adv. **Povilas Žumbakis** apie spaudos laisvę Lietuvoje, **P. Plumpa** – savo pirmosios paskaitos tarsi – politines ir moralines problemas Lietuvoje; **Juozas Polikaitis** apie išeivijos žvilgsnį į Lietuvos jaunimą; moderuoja **J. Baužys**. Vakaras skiriamas partizano **Juozo Lukšos** prisiminimui.

Paskutinę oficialiosios studijų savaitės dieną – šeštadienį – **Vidas Abraitis** kalbės apie jaunimo idealizmą (Lietuvoje) ir realybę; dr. **Algis Norvilas** – „Lietuva – jos ateities vizija jaunosios kartos akimis“, tai simpoziumas, kuriame dalyvaus ir dr. **Rasa Kazlauskaitė**, dr. **Marius Boydston-Katilius**, **Vytas Čuplinskas** ir muz. **Eugenija Kuprytė**. Popiet – baigiamasis pokalbis su **V. Abraitėnu**, dr. **Adolfu Damušiu**, **P. Plumpa**, **P. Vaičekausku** tema „Mano Lietuvos vizija“. Moderatorius – dr. **P. Kisielius**. Vakare numatomas žodžio ir muzikos vakaras su **Vilniaus operos sol. Vincentu Kupriu**, muz. **Eugenija Kupryte** ir rašytoju **Vytautu Volertu**.

K. A.

IŠ ARTI IR TOLI**BUS PAGERBTAS LIETUVIŲ DRAUGAS**

Rugpjūčio 27 d., sekmadienį, 4 val. po pietų, **Anaheim CA, Disneyland** viešbutyje ruošia-

mas pagerbimas Lietuvos ir lietuvių draugui, Kongreso atstovui, **Christopher Cox** (prisiminkime jo rezoliuciją, HCR 51, įneštą Kongrese dėl Karaliaučiaus srities demilitarizavimo). Renginyje bus įdomi meninė programa, dalyvaus ir garbin-gas svečias – Nobelio premijos laureatas dr. **George Olah**. Rengia – Pietinės Kalifornijos tautinių grupių vadovai ir Kalifornijos Respublikonų tautybių taryba. Vietas ir stalus galima rezervuoti, skambinant **Angelei Nelsienei** (714) 526-3648, arba faksu – (714) 680-3269. Renginyje pavadinimas „An International Salute to Congressman Chris Cox“.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO SUVAŽIAVIMAS

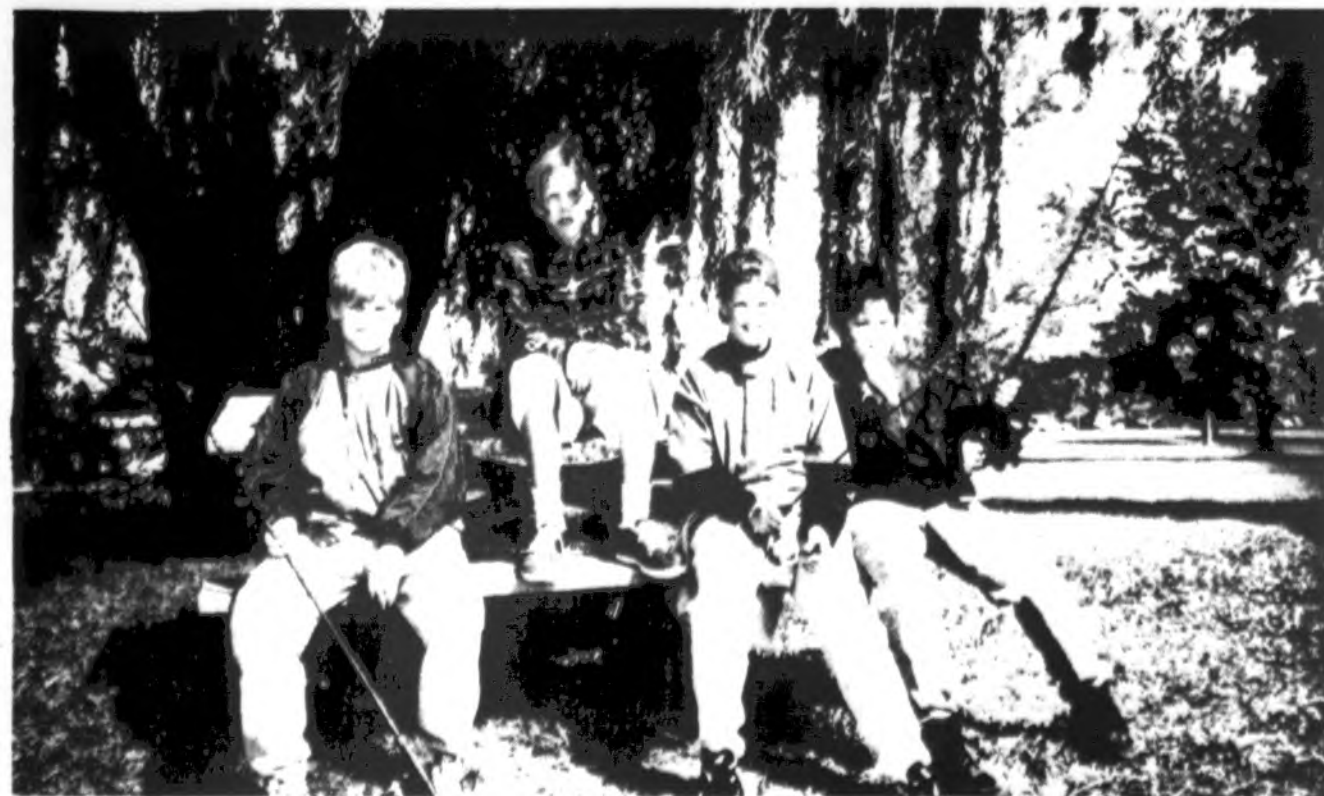
LT institutas rūpinasi lietuvių liaudies meno studijomis ir naujosios lietuvių tautodailės meninių darbų kūryba. Šiais metais per suvažiavimą bus aptariama ne tik LT instituto ateities veikla, bet bus ir dail. **Antano Tamošaičio** paskaita „Lietuvių liaudies meno ornamentika – jos panaudojimas šiuolaikinėje tautodailėje“.

Taip pat LT instituto, **Philadelphijos skyriaus narys Bronius Krokys** supažindins su nauju folkloriniu leidiniu ir garsiajose: „Lithuanian Wedding Celebration Songs“ – „Vestuvių liaudies dainos“, kurias jis yra ir bendraautorius. Kaip ir praeitais metais ir šiais metais LTI visuotinis metinis narių suvažiavimas įvyks rugsėjo mėn. 16 d., pirm. **Aldonos Veselkienės** namuose, 216 Brock St., Ganoque, Ontario, K7G 1K4, Canada. Telef. (613) 382-8448.

Kviečiame į suvažiavimą nariai ir svečiai.

LTI

ALTo Čikagos skyrius rengia gegužinę rugsėjo 4 d., pirmadienį (Labor Day), **Anio** ir **Aldonos Grinių** sodyboje, **Lockport, IL**. Pradžią 12 val. Visi kviečiami dalyvauti.

Daumanto Diekminkaitis jaunųjų atkurtininkų kuopos žvejai patenkinti sėkminga žūkle. Iš kairės: Arius Elvikis, Rimas Sidrys, Jonas Grigaliūnas ir Karolis Užgiris.